

สรุปย่อคำวินิจฉัย

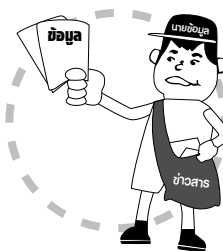
เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของ
องค์กรอิสระ

ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน
และการบังคับใช้กฎหมาย

ปี 2542 - 2548

คำวินิจฉัย ที่ สค 7/2542

1

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (สำเนาคำร้อง) ของศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้อุทธรณ์ : นางสาววงศ์สุภัทร์ คงสวัสดิ์

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขอสำเนาคำร้องที่มีผู้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยว่าการประกาศกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดของธนาคารพาณิชย์ภายใต้ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกรณีผิดนัดชำระหนี้หรือไม่ว่า

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ และไม่สามารถเปิดเผยได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (2) และระเบียบสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2541 หมวด 4 การบริการข้อมูลข่าวสารข้อ 14

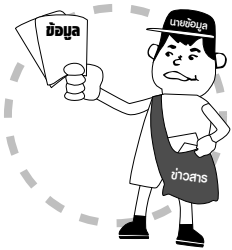
การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 4 ได้นิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีจึงไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การที่ศาลรัฐธรรมนูญได้ปฏิเสธคำร้องขอสำเนาดังกล่าวจึงชอบแล้ว

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

23 เมษายน 2542

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ในกระทรวงสาธารณสุข

ผู้อุทธรณ์ : นายพนา จันทรวีโรจน์ นายอดิศักดิ์ ลิ้มปรั่งพัฒนกิจ และนางสาวรจนา ไตสีตระกูล

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงาน ป.ป.ป.

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ในนามของตัวแทน 30 องค์การพัฒนาเอกชน ได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) เพื่อตรวจดูและขอถ่ายสำเนาผลการสอบสวนกรณีทุจริตการจัดซื้อและเวชภัณฑ์ในกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลดังกล่าวมิใช่ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ กับทั้งมิให้เปิดเผย ถ้าเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นกรณีที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 มาตรา 25

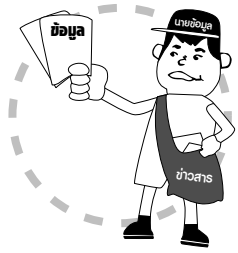
การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า การที่สำนักงาน ป.ป.ป. ปฏิเสธมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลข้างต้นนั้นไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากสำนวนสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว โดยในส่วนข้าราชการประจำ ได้มีการพิจารณาลงโทษทางวินัยเรียบร้อยแล้ว และสำหรับกรณีข้าราชการเมือง คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้เสนอความเห็นให้ส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวนดำเนินการทางอาญา ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. เสนอ ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการในกระบวนการสอบสวนทางอาญาต่อไป คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่า สำนวนสอบสวนข้อเท็จจริงฯ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงาน ป.ป.ป. ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กรณีทุจริตดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ป. จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อระบบการบริหารราชการแผ่นดินโดยเฉพาะต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ป.ป.ป.

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

30 มิถุนายน 2542

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยบันทึกการประชุมพิจารณาคัดเลือกผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดเพชรบุรี

ผู้อุทธรณ์ : นายชิน ชำเพชร

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบุรี

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดเพชรบุรี มีหนังสือขอถ่ายสำเนาบันทึกการประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดเพชรบุรี

เหตุผลในการปฏิเสธ

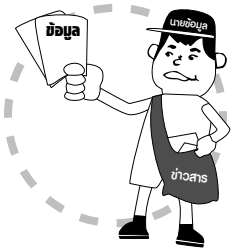
หน่วยงานปฏิเสธโดยอ้างเหตุผลตามมาตรา 15 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า รายงานการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบุรี ครั้งที่ 8/2542 เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2542 เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบุรี เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ข้อมูลข่าวสารในรายงานการประชุมดังกล่าวไม่มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย กล่าวคือไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยและรับรองสำเนาถูกต้องรายงานการประชุม

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ป.ป.ป. กรณีมีผู้ร้องเรียนว่า นาย ก. มีพฤติการณ์ทุจริตและประพฤติมิชอบ

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงาน ป.ป.ป.

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้มีหนังสือขอให้สำนักงาน ป.ป.ป. เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

1. หนังสือร้องเรียนว่า ผู้อุทธรณ์มีพฤติการณ์ทุจริตและประพฤติมิชอบในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
2. หนังสือของคณะกรรมการ ป.ป.ป. แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีผู้อุทธรณ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า รายการที่ 1 เป็นเอกสารลับของทางราชการ เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 ทั้งนี้ตามนัยมาตรา 15 วรรคแรก (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เนื่องจากจะทำให้ไม่มีผู้ใดกล้าร้องเรียนชี้เบาะแสการกระทำการทุจริต หรือประพฤติมิชอบในวงราชการ และยังอาจจะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคลผู้ชี้เบาะแสดังกล่าว ทั้งนี้ตามนัยแห่งมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) (4) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า หนังสือร้องเรียนในรายการที่ 1 มีเอกสาร 2 แผ่น

แผ่นที่ 1 เป็นเนื้อหาสาระของเรื่องร้องเรียน และ

แผ่นที่ 2 เป็นบัญชีรายชื่อของผู้ร้องเรียน

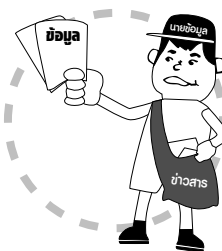
หนังสือร้องเรียนแผ่นที่ 1 ระบุรายละเอียดเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ป. กล่าวหาผู้อุทธรณ์ว่ามีพฤติการณ์ทุจริตและประพฤติโดยมิชอบ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้วมีมติให้ยุติเรื่องแล้ว เพราะไม่ปรากฏพยานหลักฐานใด ๆ ที่แสดงว่ามีการกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ และสำนักงาน ป.ป.ป. เก็บรักษาสำนวนที่ยุติแล้วไว้ในสารบบเรื่องร้องเรียน การที่อ้างว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยแก่บุคคลผู้ร้องเรียน ตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นั้น คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ในประเด็นนี้

ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เพียงพอที่แสดงว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะก่อให้เกิดอันตรายหรือความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลใด สำหรับเหตุผลที่อ้างว่าหนังสือร้องเรียนเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไปแล้วอาจมีผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายทั้งเป็นข้อมูลข่าวสารที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 มาตรา 25 คัดค้านมิให้เปิดเผย อันเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามมาตรา 15 วรรคแรก (2) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นั้น เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนนี้ไม่มีผลกระทบต่อการสืบสวนสอบสวนหรือการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ป. และแม้ว่า จะเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยก็ตาม แต่เมื่อคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่า การเปิดเผยจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 ที่มุ่งป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และเป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกกล่าวหาหรือเรียนในการใช้สิทธิปกป้องคุ้มครองตัวเองยิ่งกว่าประโยชน์ที่จะได้รับการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

สำหรับบัญชีรายชื่อของผู้ร้องเรียนนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า การเปิดเผยรายชื่อผู้ร้องเรียนจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ต่อไปอาจไม่มีผู้ใดกล้าร้องเรียน หรือชี้เบาะแส กรณีที่มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ อันอาจเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการตรวจสอบการฝ่าฝืนกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายของรัฐในอนาคต บัญชีรายชื่อผู้ร้องเรียนจึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่เปิดเผยไปแล้วอาจส่งผลกระทบให้การบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ป. เสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ป. จึงอาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยหนังสือร้องเรียนแก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนบัญชีรายชื่อผู้ร้องเรียนไม่จำเป็นต้องเปิดเผยให้แก่ผู้อุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (เอกสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของสำนักงาน ป.ป.ช. และกระทรวงการคลัง)

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงาน ป.ป.ช. และกระทรวงการคลัง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงการคลัง ได้ยื่นขอข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนเอกสารคำให้การและพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ป.ป.ช. เดิม) ที่ชี้มูลความผิดในกรณีโครงการพัฒนาที่ราชพัสดุบริเวณสถานีขนส่งหมอชิตของกรมธนารักษ์ จากสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนวนเอกสารคำให้การพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยที่ใช้ในการแจ้งข้อกล่าวหาจากคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย กระทรวงการคลัง

เหตุผลในการปฏิเสธ

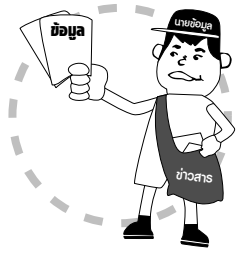
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ตามมาตรา 15 วรรคแรก (2) (4) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ และจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด และเป็นกรณีที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย (มาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518)

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า การเปิดเผยในขณะที่การสอบสวนทางวินัยยังไม่แล้วเสร็จจึงอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนทางวินัยเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่ อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

การที่สำนักงาน ป.ป.ช. และกระทรวงการคลังปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในขณะที่การสอบสวนทางวินัยยังไม่เสร็จสิ้นนั้น ชอบแล้ว แต่เมื่อการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงาน ป.ป.ช. และกระทรวงการคลังเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว โดยให้เป็นดุลพินิจของสำนักงาน ป.ป.ช. และกระทรวงการคลังที่จะลบชื่อบุคคลหรือข้อความที่อาจทำให้รู้ถึงตัวบุคคลที่ให้อภัยคำในสำนวนได้

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (พลสอบสวนต่อเนื่องกรณีทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข)

ผู้อุทธรณ์ : นางสาวรสนา โตสิตระกูล

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สำนักงาน ป.ป.ช. (สำนักงาน ป.ป.ป. เดิม)

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ในนามของตัวแทนเครือข่าย 30 องค์กรพัฒนาเอกชนมีหนังสือถึงประธาน ป.ป.ช. ขอให้เปิดเผยผลสอบสวนต่อเนื่องของคณะกรรมการ ป.ป.ป. กรณีทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข และรายชื่อและจำนวนผู้ขอถอนตัวจากการให้ข้อมูลกรณีทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

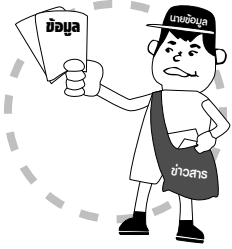
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ถ้าเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นกรณีที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) และ (6) และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. 2518 มาตรา 25

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า แม้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนเสร็จสิ้น และมีมติชี้มูลความผิดแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาจะต้องดำเนินการทางวินัยและหรือดำเนินการอื่นตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยผลสอบสวนต่อเนื่องของกรณีทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขได้ตามนัยมาตรา 15 วรรคแรก (2) เนื่องจากการเปิดเผยจะทำการบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้สำนักงาน ป.ป.ป. มีอำนาจสั่งไม่เปิดเผยผลสอบสวนต่อเนื่องกรณีทุจริตจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขได้

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (สำนวนการไต่สวนกรณีการร้องเรียน)

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงาน ป.ป.ช.

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ร้องเรียนให้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนการทุจริตต่อหน้าที่ราชการของพันตำรวจโท อร่าม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เปิดเผยแพร่เอกสารหลักฐานในสำนวนการไต่สวน

เหตุผลในการปฏิเสธ

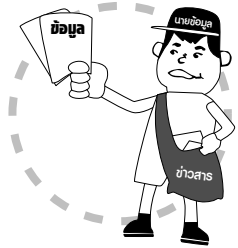
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนตามคำขออยู่ระหว่างการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ได้มีมติไม่อนุญาตให้เปิดเผยเอกสารหลักฐานในสำนวนการไต่สวนตามที่ผู้อุทธรณ์มีคำร้องขอ

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการไต่สวนกรณีที่มีการร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เป็นเรื่องอยู่ระหว่างการดำเนินการหากเปิดเผยแล้วจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้เพราะอยู่ระหว่างการดำเนินการที่ยังไม่เสร็จสิ้นและเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยด้วย ตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สำนักงาน ป.ป.ช. ปฏิเสธการเปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์ชอบแล้ว

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจำนวน 3 รายการ คือ ส.ว. 34, ส.ว. 35 และ ส.ว. 36

ผู้อุทธรณ์ : นายนิกร - นางอุษณีย์ มาตย์นอก

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดขอนแก่น

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ขอตรวจสอบและให้เปิดเผยเอกสารการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2543 จำนวน 3 รายการ คือ 1. เอกสารรายงานผลการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้ง (ส.ว. 34) ของทุกหน่วยเลือกตั้ง 2. เอกสารประกาศของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเรื่องประกาศผลการนับคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้ง (ส.ว. 35) ของทุกหน่วยเลือกตั้ง และ 3. เอกสารแสดงผลการรวมคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว. 36) ของจังหวัดขอนแก่น

เหตุผลในการปฏิเสธ

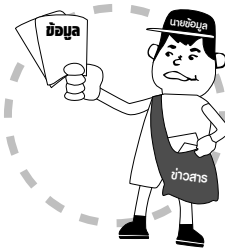
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ผู้อุทธรณ์ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร ไม่ต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ นอกจากนี้การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวันที่ 4 มีนาคม 2543 ยังไม่สิ้นสุด หากเปิดเผยคะแนนผู้สมัครแต่ละคนในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง (ส.ว. 34, ส.ว. 35) ออกไปจะเป็นช่องทางในการกระทำการทุจริตการเลือกตั้งได้หรือเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เหลือได้ ส่วนผลรวมคะแนนของหน่วยเลือกตั้งทุกหน่วย (ส.ว. 36) ได้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไว้แล้ว

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ส.ว. 34, ส.ว. 35, ส.ว. 36 เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยที่เปิดเผยได้อยู่แล้ว การเปิดเผยจะเป็นการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงถาวร ทั้งยังส่งเสริมให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนเพื่อปกป้องรักษาประโยชน์อันเป็นส่วนรวมด้วย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้อุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับ สำนวนสอบสวนทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานศาลยุติธรรม

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมเปิดเผยสำนวนการสอบสวนทางวินัยของตน แต่สำนักงานศาลยุติธรรมอนุญาตให้คัดสำเนาสำนวนการสอบสวนทางวินัยดังกล่าว โดยปกปิดข้อความที่เป็นชื่อของพยานบุคคล

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า การเปิดเผยอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานบุคคล และเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลอันไม่สมควร และถือว่าถ้อยคำของพยานในสำนวนการสอบสวนทางวินัยเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์จะให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามนัยมาตรา 15 (4) (5) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

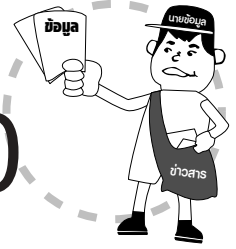
คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ได้ทราบตั้งแต่ต้นแล้วว่าพยานที่มาให้ถ้อยคำทั้งหมดเป็นผู้ใดบ้าง โดยไม่ปรากฏพฤติการณ์ว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยหรือมีอันตรายต่อบุคคลใด ถึงแม้มีข้อเท็จจริงว่า มีการโทรศัพท์ข่มขู่ว่าจะฟ้องร้องพยานผู้ให้ถ้อยคำ ก็มีใช่เป็นการแสดงเจตนาว่าจะทำอันตรายต่อผู้ใด และข้อเท็จจริงปรากฏว่าผลการสอบสวนทางวินัยเป็นที่ยุติและมีการดำเนินการลงโทษทางวินัยแล้ว การเปิดเผยข้อความดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานหรือต่อประโยชน์สาธารณะ

สำหรับคำคัดค้านขอผู้ให้ถ้อยคำที่ไม่ให้เปิดเผยชื่อของตนเห็นว่า ชื่อพยานและข้อความอื่นที่อาจทำให้ทราบได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร แต่ข้อความดังกล่าวก็มีผลกระทบต่อนโยบายที่ได้เสียของผู้อุทธรณ์ การเปิดเผยจะทำให้ผู้อุทธรณ์สามารถพิทักษ์ปกป้องสิทธิประโยชน์ของตนเองตามกระบวนการยุติธรรมได้ดียิ่งขึ้น

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

23 มีนาคม 2544

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ก่อให้เกิดคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ที่ 399/2543 ยกเลิกบัญชีรายชื่อกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี

ผู้อุทธรณ์ : นางวารุณี ภูริสัมบรรณ

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ต่อมาได้มีคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ยกเลิกบัญชีรายชื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด อันเป็นผลให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งขอทราบพยานเอกสารหลักฐานที่มีผู้รายงานการกระทำความผิดของผู้อุทธรณ์ และขอให้เปิดเผยรายชื่อผู้รายงานการกระทำความผิด รวมทั้งวัน เวลา สถานที่ที่ระบุนการกระทำความผิด

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่นอกเหนือการบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

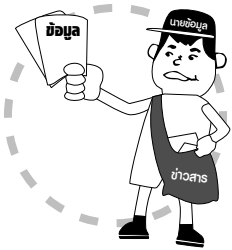
คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐ ซึ่งอยู่ในขอบเขตของคำนิยาม “หน่วยงานของรัฐ” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย คำสั่งคณะกรรมการเลือกตั้งที่ให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งนั้นเป็นคำสั่งที่มีผลบังคับแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการออกคำสั่งดังกล่าวย่อมไม่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่อย่างใด การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะทำให้ผู้อุทธรณ์สิ้นสงสัยในเหตุที่ตนเข้าใจว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม

การที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นและมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับของหน่วยงานหรือองค์กรใด และการดำเนินการในเรื่องใด ๆ ก็จะต้องเป็นไปตามอำนาจและความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ เห็นว่า ไม่มีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติอื่นใดที่วางหลักเกณฑ์ดังที่คณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างถึงแต่อย่างใด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่ผู้อุทธรณ์

27 กรกฎาคม 2544

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนตัดสินสิทธิการเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นายบุญมาก ศิริเนาวกุล

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดราชบุรี ต่อมาเมื่อมีการร้องเรียนว่า ผู้อุทธรณ์มีพฤติการณ์เข้าข่ายการทุจริตการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงพิจารณาและมีมติเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในครั้งนี้ของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงขอคัดสำเนาสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้องกับการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้อุทธรณ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

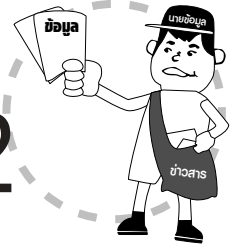
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า สำนวนการสอบสวนดังกล่าวเป็นความลับ

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า กระบวนการในการสอบสวนและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว การที่จะเปิดเผยย่อมไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 14 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 อันอาจจะส่งผลกระทบต่อบุคคลภายนอก โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งก็อาจใช้ดุลพินิจในการลบหรือตัดทอนหรือทำด้วยประการอื่นเพื่อให้ปรากฏข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชื่อของพยานหรือข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวได้ตามความเหมาะสมภายในกรอบของกฎหมาย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยสำนวนการสอบสวนแก่ผู้อุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวน ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นายวรท ศรีไพโรจน์

หน่วยงานที่รับพิทขอ : คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งขอคัดสำเนาสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียน ขอล่าหา คำร้องคัดค้าน และหลักฐานต่าง ๆ อันควรเชื่อได้ว่าก่อนการเลือกตั้งได้มีการกระทำใดไม่สุจริตในเขตเลือกตั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เหตุผลในการปฏิเสธ

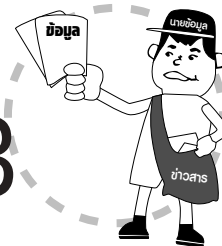
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า หากเปิดเผยจะทำให้การป้องกัน การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารซึ่งเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้งเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริต ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่ง บุคคลใดเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหน่วยงานอิสระของรัฐตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงต้องอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 คำสั่งที่ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่มีผลบังคับแล้ว การเปิดเผยสำนวนการสอบสวนเรื่องร้องเรียนในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาย่อมไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติหน้าที่ การเปิดเผยชื่อพยานและข้อความอื่นใดเอกสารซึ่งอาจทำให้ทราบได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้ให้ถ้อยคำนั้นอาจกระทบต่อความปลอดภัยของผู้นั้นและการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพอยู่บ้าง แต่เมื่อพิจารณาผลดีและผลเสียของการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้นย่อมจะเป็นการรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรมได้มากยิ่งขึ้น

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ โดยอาจลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวกับชื่อหรือที่อยู่ของพยาน หรือข้อความอื่นซึ่งอาจทำให้รู้ตัวพยานที่ให้ถ้อยคำได้

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในสำนวนไต่สวนข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : พลเอก ก.

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้เปิดเผยพยานหลักฐานทุกชนิด และสำเนาเอกสารในสำนวนไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีกับผู้อุทธรณ์กับพวก กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเกี่ยวกับสัญญาซื้อขาย

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมิได้อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีความเป็นอิสระในการบริหารบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นภายใต้กำกับดูแลของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของคณะรัฐมนตรี

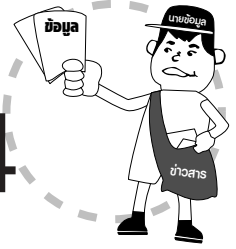
การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของหน่วยงานของรัฐ แต่ข้อมูลดังกล่าวอยู่ในระหว่างไต่สวนข้อเท็จจริง หากเปิดเผยเอกสารดังกล่าวอาจกระทบต่อการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้อุทธรณ์ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงในหน่วยงานของรัฐได้ การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2540 เสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประกอบกับคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปข้อเท็จจริงทราบแล้ว ผู้อุทธรณ์ทราบข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของข้อกล่าวหาเพียงพอที่จะโต้แย้งหรือต่อสู้ข้อกล่าวหาของผู้ร้องเรียนได้ ข้ออ้างของผู้อุทธรณ์จึงไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ พิจารณาประโยชน์ได้เสียของผู้อุทธรณ์กับการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแล้วเห็นว่า คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวชอบแล้ว

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

1 กุมภาพันธ์ 2545

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานการเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นายพจน์ ศรีนวล

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเลือกตั้ง 8 ถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่โดยใช้อำนาจในการบริหารอย่างไม่เป็นธรรม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และต่อมาผู้อุทธรณ์ถูกให้ว่ากล่าวตักเตือน ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องถูกกล่าวหา ดังนี้

- 1) หนังสือร้องเรียน
- 2) รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง
- 3) ผลการพิจารณาการทดลองปฏิบัติงานของพนักงาน (นางสาวเสาวลักษณ์ ทรัพย์ศิริ)

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เอกสารดังกล่าวเข้าลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (4) และ (6) เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้ให้ไม่ประสงค์ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น หากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวถูกเปิดเผยแล้ว อาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดได้ นอกจากนั้นยังมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอีกด้วย

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า การเปิดเผยหนังสือร้องเรียนตามอุทธรณ์จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และต่อความปลอดภัยของผู้ร้องเรียน เนื่องจากการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีลักษณะเฉพาะที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่สำหรับรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงนั้น คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้แจ้งสรุปประเด็นอันเป็นสาระสำคัญของข้อกล่าวหา ให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว ถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาที่มีข้อมูลข่าวสารเพียงพอที่ใช้ได้แย่งและแสดงพยานหลักฐานในการปกป้องสิทธิของตนแล้ว สำหรับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเฉพาะในส่วนของการให้คำปรึกษาของผู้อุทธรณ์ย่อมสามารถเปิดเผยได้ แต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนของการให้คำปรึกษาพยานอื่นที่ไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นอันอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของพยาน และทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของสำนักงาน

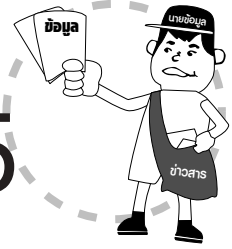
คณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงมีเหตุอันสมควรที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ตามนัยมาตรา 15 (4) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มีมติ ดังนี้

- 1) ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเฉพาะที่เกี่ยวกับคำให้การของผู้อุทธรณ์ และผลการพิจารณาการทดลองปฏิบัติงานของพนักงาน (นางสาวเสาวลักษณ์ ทรัพย์ศิริ) แก่ผู้อุทธรณ์
- 2) คำขออื่นนอกจากนี้ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้นชอบแล้วให้ยกอุทธรณ์

11 เมษายน 2545

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับรายงานการประชุมของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
กรณีการหายตัวไปของนายทง โพธิ์อ่าน

ผู้อุทธรณ์ : มูลนิธิพิพิธภัณฑ์แรงงานไทย
โดยนายปิยเชษฐ์ แคล้วคลาด กรรมการและเลขานุการ

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงประธานรัฐสภาขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับรายงานการประชุมของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน และคณะกรรมการการแรงงาน
และสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร กรณีการหายตัวไปของนายทง โพธิ์อ่าน

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อความในรายงานการประชุมของคณะกรรมการดังกล่าว มีการ
ใช้คำพูดพาดพิงถึงหน่วยงานและบุคคลอื่น ในทางที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายได้ การเปิดเผยรายงานการ
ประชุมดังกล่าวจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง
(4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่
อยู่ในความครอบครองของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา
15 วรรคหนึ่ง (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า การเปิดเผย
เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้ในข้อมูลข่าวสารนั้นจะปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
ความเป็นอยู่ส่วนตัว ครอบครัวและสุขภาพของนายทง โพธิ์อ่าน บางส่วนอาจจะข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
แต่ก็เป็นคำชี้แจง อันอาจจะประโยชน์ต่อการแสวงหาข้อเท็จจริงกรณีการหายตัวของนายทง โพธิ์อ่าน ต่อไป
จึงไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร เว้นแต่ชื่อของผู้หญิงซึ่งถูกกล่าวอ้างว่ามีความสัมพันธ์ส่วนตัว
กับนายทง โพธิ์อ่าน ไม่สมควรเปิดเผย เพราะจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลภายนอกโดยไม่สมควร
ทั้งนี้ ตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (5) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมของคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
กรณีการหายตัวไปของนายทง โพธิ์อ่าน

11 เมษายน 2545

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรายงานกล่าวโทษการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานการเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นายกริชชัย มหาลลเลิศ

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

เมื่อครั้งที่ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเลือกตั้ง 8 รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานีชั่วคราว ถูกสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งว่ากล่าวตักเตือนกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานีรายงานกล่าวโทษผู้อุทธรณ์ว่ามีพฤติการณ์ในการปฏิบัติงานและมีความประพฤติมิชอบ ผู้อุทธรณ์จึงใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

- 1) คำร้องเรียนกล่าวโทษของกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานี
- 2) บันทึกคำให้การของกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานี

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเข้าลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่มีต้องเปิดเผยตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (4) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้ให้ไม่ประสงค์ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น หากเปิดเผยอาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดได้ นอกจากนั้นยังมีผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอีกด้วย

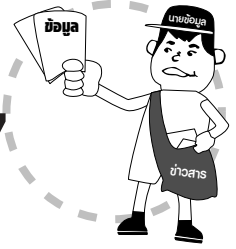
การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งว่ากล่าวตักเตือนผู้อุทธรณ์ไปแล้ว การที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอ้างว่า หากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ผู้อุทธรณ์จะไปฟ้องร้องดำเนินคดีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานี และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะทำให้เกิดความเสียหายแก่การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง นั้น การฟ้องร้องเป็นการใช้สิทธิของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เหตุที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและต่อความปลอดภัยของผู้รายงานกล่าวโทษ ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงตำแหน่งฐานะของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นผู้รายงานกล่าวโทษก็ย่อมที่จะได้รับการตรวจสอบได้ด้วย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอทั้งสองรายการ

19 มิถุนายน 2545

**เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ
วิธีการดำเนินงานและอัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่และพนักงานฝ่ายธุรการ
สำนักงานประจำศาลจังหวัดชัยนาท**

ผู้อุทธรณ์ : นายธีระชัย ป้ายคล้อย

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานประจำศาลจังหวัดชัยนาท

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงสำนักงานประจำศาลจังหวัดชัยนาทขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ วิธีการดำเนินงาน อัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่และพนักงานฝ่ายธุรการสำนักงานประจำศาลจังหวัดชัยนาท โดยให้เหตุผลว่า เพื่อประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนและทางวิชาการ อันเป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

เหตุผลในการปฏิเสธ

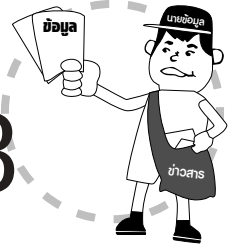
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ศาลทุกคนได้ปิดประกาศเผยแพร่ไว้แล้ว ณ ป้ายประกาศหน้าศาล ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ศาลแต่ละคนเป็นข้อมูลส่วนบุคคลไม่สมควรเปิดเผย

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหมายถึงสิ่งที่แสดงถึงเรื่องราวความเป็นมาที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดอันเป็นเรื่องราวเฉพาะตัวบุคคลผู้นั้นซึ่งจำแนกให้เห็นความแตกต่างจากเรื่องราวของบุคคลอื่น ดังนั้น เงินเดือนของเจ้าหน้าที่และพนักงานฝ่ายธุรการจึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอันได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่ไม่ให้เปิดเผย การที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่าเพื่อประโยชน์ในการมีส่วนร่วมของประชาชนและทางวิชาการอันเป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญนั้น ฟังไม่ขึ้น

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบสืบสวนของ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้อุทธรณ์ : นายโสภณ สวัสดิโกษา

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 13 (จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ได้ตรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีหนังสือถึงผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 13 (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกรณีที่เกิดคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เห็นชอบให้ดำเนินคดีทั้งทางแพ่ง วินัย และทางอาญากับผู้อุทธรณ์และคณะในฐานะคณะทำงานพิจารณาราคาที่ดินปฏิบัติหน้าที่ผิดระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2525 เป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

เหตุผลในการปฏิเสธ

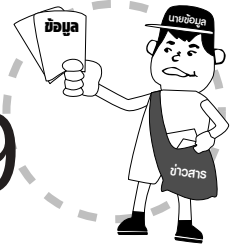
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผลการดำเนินการยังไม่เป็นที่ยุติ และยังอยู่ในกระบวนการพิจารณาเพื่อดำเนินการทางแพ่งและทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้อง จึงต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 62

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยนั้นยังอยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผลการดำเนินการยังไม่ยุติและยังอยู่ในกระบวนการพิจารณาเพื่อดำเนินการทางแพ่งและทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้อง จึงเข้าลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่การเปิดเผยจะทำให้บังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และเพื่อเป็นการคุ้มครองชีวิตและความปลอดภัยของพยานตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงยังไม่สมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ การที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนี้ชอบแล้ว

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ : นายจตุราภรณ์ ทองประไพ

หน่วยงานที่รับพิพดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการเกษตร

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นข้าราชการสำนักงานส่งเสริมเกษตรกรภาคกลาง จังหวัดชัยนาท มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารจำนวน 3 ฉบับ เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานการดำเนินการของกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกขั้นตอน พร้อมกับความเห็นและบันทึกสั่งการของผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และหนังสือร้องเรียนของผู้ใช้นามเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จังหวัดนครสวรรค์ กล่าวหาผู้อุทธรณ์ประพฤติตนไม่สมควรหลายประการ และอื่น ๆ อีกหลายรายการ

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3 เป็นเอกสารที่อยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการสอบสวนของ อ.ก.พ. กระทรวงฯ ซึ่งการเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามนัยมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า

ข้อมูลข่าวสารฉบับที่ 1 มีเนื้อหาเป็นเพียงการสอบถามผลการติดตามความคืบหน้ากรณีผู้อุทธรณ์เท่านั้น จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการทั่วไป ส่วนเอกสารหลักฐานการดำเนินการของกองการเจ้าหน้าที่พร้อมความเห็นและบันทึกสั่งการของผู้มีอำนาจ ผลการประชุมในแต่ละครั้งที่มีการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์และรายชื่อพยาน นั้น เนื่องจากการพิจารณาอุทธรณ์ของ อ.ก.พ. กระทรวงฯ ยังไม่แล้วเสร็จ จึงไม่สมควรเปิดเผย แต่รายชื่อ อ.ก.พ. กระทรวงฯ ที่มาประชุม ไม่มาประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้

ข้อมูลข่าวสารฉบับที่ 2 คือ บัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์วันที่ 29 มีนาคม 2539 ไม่อยู่ในความครอบครองของกรมส่งเสริมการเกษตร บัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ วันที่ 29 มีนาคม 2549 หนังสือร้องเรียนกล่าวหาผู้อุทธรณ์ประพฤติตนไม่สมควร และหนังสือร้องเรียนข้าราชการ เป็นหนังสือที่ไม่มีผู้ลงนาม เข้าลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ เป็นเอกสารที่ไม่มีกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผย หนังสือขอสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ ที่ นว 0012/99 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2540 เป็นเพียงการแจ้งส่งเอกสารเพิ่มเติมให้ประธานกรรมการสอบสวนและหนังสือสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ ที่ นว 0012/159 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2540 แจ้งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ว่าได้มีการส่งเงินคืนนั้น ไม่มีลักษณะตามนัยมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อมูลข่าวสารฉบับที่ 3 เอกสารรายงานการเดินทางไปราชการดูงานอุตสาหกรรมโลก จังหวัดนครราชสีมา และใบสำคัญคู่จ่าย เป็นของผู้อุทธรณ์เอง จึงไม่มีเหตุผลที่จะไม่เปิดเผย หนังสือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ที่ 6 จังหวัดนครสวรรค์ ข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีและให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแจ้งผลการดำเนินการไม่มีลักษณะตามนัยมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 หนังสือกรมส่งเสริมการเกษตรมีเนื้อหาเรื่องขอส่งตัวข้าราชการมาปฏิบัติงานที่กรมส่งเสริมการเกษตรเท่านั้น จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่มีกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

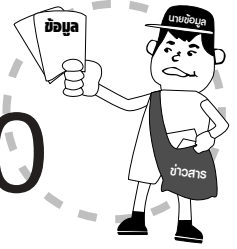
ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผย

ส่วนเอกสารหลักฐานการดำเนินงานของกองการเจ้าหน้าที่พร้อมความเห็นและบันทึกสั่งการของผู้มีอำนาจ ผลการประชุมในแต่ละครั้งที่มีการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์และรายชื่อพยานนั้น เนื่องจากการพิจารณาอุทธรณ์ของ อ.ก.พ. กระทรวงฯ ยังไม่แล้วเสร็จจึงไม่ต้องเปิดเผย

ส่วนรายชื่อ อ.ก.พ. กระทรวงฯ ที่มาประชุม ไม่มาประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมให้เปิดเผยได้ และ

ให้ยกอุทธรณ์การขอข้อมูลข่าวสารรายการบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการสำนักงานเกษตรจังหวัดนครสวรรค์ เนื่องจากไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของกรมส่งเสริมการเกษตร

28 พฤษภาคม 2546

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวน

ผู้อุทธรณ์ : นายกฤษฎา เขี่ยมบุตรลบ

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ขอให้เปิดเผยสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่มีผู้กล่าวหาผู้อุทธรณ์กับพวกว่า กระทำผิดอาญาในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน รู้หรืออาจรู้ความลับในราชการ และกระทำโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับ

เหตุผลในการปฏิเสธ

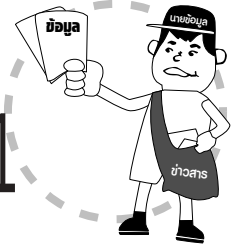
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า สำนวนการสอบสวนเป็นข้อมูลข้อเท็จจริงที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เมื่อไม่ปรากฏว่าการเปิดเผยสำเนาเอกสารดังกล่าว เป็นไปเพื่อประโยชน์ตามข้อยกเว้นในมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีมติไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือความควบคุมของสำนักงาน ป.ป.ช. ตกอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 สำนวนการสอบสวนคดีอาญา ที่ 1247/2544 ที่อยู่ในความครอบครองของสถานีตำรวจนครบาลพลโยธินเป็นสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว มีมติให้ขอล่าหวาดตกไป และเมื่อได้ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพยานบุคคลในสำนวนการสอบสวนคดีอาญาดังกล่าว ปรากฏว่า พยานบุคคลมีเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ และลักษณะของถ้อยคำพยานที่ได้บันทึกไว้ ไม่มีข้อความใดที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ นอกจากนี้ไม่มีข้อเท็จจริงใดที่แสดงให้เห็นได้ว่า สำนวนการสอบสวนที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะอันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ หรืออาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสื่อมประสิทธิภาพ หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้สำนักงาน ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปิดเผยสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามคำขอของผู้อุทธรณ์ โดยอาจใช้ดุลยพินิจปกปิดเฉพาะชื่อของพยานบุคคลหรือข้อความที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานเป็นผู้ใดได้ตามความจำเป็น และให้สถานีตำรวจนครบาลพลโยธินเปิดเผยสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ที่ 1247/2544 ที่อยู่ในความครอบครองทั้งหมดแก่ผู้อุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประวัติและความประพฤติของบุคคล

ผู้อุทธรณ์ : นายชูชาติ ศรีแสง

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการการسامัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ขอให้เปิดเผยหนังสือของนายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล ฉบับที่มีการแจ้งประวัติและความประพฤติของผู้อุทธรณ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นเอกสารซึ่งจัดอยู่ในชั้น “ลับ” ซึ่งได้มาโดยการทำหน้าที่ของคณะกรรมการการسامัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 135 และเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามนัยมาตรา 15 (2) (4) และ (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นหนังสือที่สมาชิกวุฒิสภามีถึงประธานคณะกรรมการการسامัญ โดยมีเนื้อหาแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ในอดีตเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาในการพิจารณาคดีแพ่ง สมาชิกวุฒิสภาบางท่านนำข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวไปใช้อภิปรายในการประชุมวุฒิสภา จึงถือได้ว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวกระทบต่อสิทธิของผู้อุทธรณ์เกี่ยวกับเกียรติยศ ชื่อเสียงหรือความเป็นอยู่ส่วนตัว และปัจจุบันข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นที่ยุติแล้ว มิได้มีการนำไปใช้ประโยชน์หรืออภิปรายในวุฒิสภาอีก และเมื่อไม่มีข้อเท็จจริงใดที่แสดงให้เห็นได้ว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะอันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ หรืออาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายของวุฒิสภาเสื่อมประสิทธิภาพ หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด จึงเห็นว่า ผู้อุทธรณ์สมควรได้รับการคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการปกป้องสิทธิเสรีภาพและชื่อเสียงของตนโดยชอบ

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยหนังสือของนายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล ฉบับที่มีการแจ้งประวัติและความประพฤติของผู้อุทธรณ์แก่ผู้อุทธรณ์

6 มิถุนายน 2546

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงานของตุลาการศาลปกครอง และพนักงานคดีปกครองของสำนักงานศาลปกครอง

ผู้อุทธรณ์ : นางภัทรา จิตรปฎิมา

หน่วยงานที่รับพิตชอบ : สำนักงานศาลปกครอง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองขอสำเนาคู่มือการปฏิบัติงานของตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครอง เพื่อใช้ศึกษาประกอบการดำเนินคดีในศาลปกครอง

เหตุผลในการปฏิเสธ

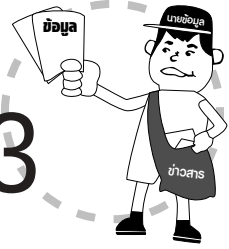
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เอกสารดังกล่าวได้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการฝึกอบรมหรือให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่ตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครอง ซึ่งได้จัดทำขึ้นก่อนที่ศาลปกครองจะเปิดทำการ จึงยังมีข้อบกพร่องอยู่ การเผยแพร่ออกไปอาจทำให้เกิดความสับสนและความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ เอกสารดังกล่าวถือเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ตามนัยมาตรา 15 (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า คู่มือการปฏิบัติงานตามที่ผู้อุทธรณ์ขอนั้น เป็นเพียงเอกสารประกอบการฝึกอบรมในระยะเริ่มต้นของการจัดตั้งศาลปกครอง ยังมิได้มีลักษณะเป็นคู่มือปฏิบัติงานที่สมบูรณ์และเป็นมาตรฐาน การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวออกไปอาจทำให้ประชาชนเกิดความสับสน เอกสารดังกล่าวจึงมิได้เป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานที่ต้องนำมาจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตลอดเวลาตามนัยมาตรา 9 (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 แต่เป็นเอกสารข้อมูลที่สำนักงานศาลปกครองได้จัดทำขึ้นเพื่อการฝึกอบรมในระยะแรกของการจัดตั้งศาลปกครอง จึงเป็นเพียงความเห็นหรือคำแนะนำภายในที่หน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ตามนัยมาตรา 15 (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 คำสั่งของสำนักงานศาลปกครองที่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้นชอบแล้ว

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : นายพิเชฐ ไชยขาว

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ขอให้เปิดเผยสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่ผู้อุทธรณ์กล่าวหา ร้อยตำรวจเอก พัลลภ แก้วต่าย รองสารวัตรป้องกันและปราบปราม สถานีตำรวจนครบาลเตาปูนกับพวกว่า กระทำการกลั่นแกล้งจับกุมผู้อุทธรณ์ โดยกล่าวหาว่า ผู้อุทธรณ์กระทำความผิดฐานประกอบกิจการให้เข้าเล่นวีดิโอเกมโดยไม่ได้รับอนุญาต

เหตุผลในการปฏิเสธ

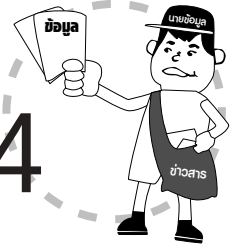
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 120 คัดกรองมิให้เปิดเผย

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ตกอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ทั้งสิ้น เหตุผลที่สำนักงาน ป.ป.ช. ยกมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ขึ้นอ้าง โดยมีได้ใช้ดุลยพินิจตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 15 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ย่อมเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และไม่มีข้อเท็จจริงใดที่แสดงให้เห็นได้ว่า สำนวนการสอบสวนที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นข้อมูลข่าวสารอันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ หรืออาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสื่อมประสิทธิภาพ ตลอดจนไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่อย่างใด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามคำขอของผู้อุทธรณ์ โดยอาจใช้ดุลยพินิจปกปิดเฉพาะชื่อของพยานบุคคลหรือข้อความที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานเป็นผู้ใดได้ตามความจำเป็น หากเห็นว่าการเปิดเผยอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ผู้อุทธรณ์ : นายพิทักษ์ โรจน์วัฒนกุล

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ขอให้เปิดเผยสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้ร้องเรียนกล่าวหาว่าร้ายตำรวจโท สมัคร ปัญญาวงศ์ ว่า ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

เหตุผลในการปฏิเสธ

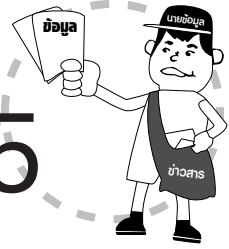
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า การขอตรวจสอบหรือคัดสำเนาเรื่องกล่าวหาและเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้กล่าวหาไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือได้สวนข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะตามนัยมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้วว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องตกอยู่ใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 อุทธรณ์เรื่องนี้ปรากฏว่า ผลการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกรณีข้อกล่าวหาของผู้อุทธรณ์ไม่มีมูลและเป็นที่ยุติแล้ว การเปิดเผยสำนวนการสอบสวนย่อมไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้แต่อย่างใด การร้องขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือไม่ จึงมิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์เฉพาะตัวผู้อุทธรณ์เท่านั้น แต่เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะอีกด้วย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามคำขอของผู้อุทธรณ์โดยอาจใช้ดุลยพินิจ ปกปิดเฉพาะชื่อของพยานบุคคลหรือข้อความที่อาจทำให้ทราบได้ว่า พยานบุคคลนั้นเป็นผู้ใดได้เท่าที่จำเป็น เพื่อคุ้มครองมิให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงานของ ตุลาการศาลปกครอง

ผู้อุทธรณ์ : นายธีรชัย กอวรกุล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานศาลปกครอง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคู่มือการปฏิบัติงานของตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครอง จำนวน 3 รายการ คือ

- 1) คู่มือหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครอง
- 2) ร่างคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครอง
- 3) ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครอง

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 มีข้อบกพร่องอยู่มาก ปัจจุบันได้ยกเลิกการใช้ข้อมูลข่าวสาร การเปิดเผยอาจทำให้เกิดความสับสนและความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ จึงถือได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา 15 (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 2 มิใช่ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 หากแต่เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นความเห็นและคำแนะนำภายในตามมาตรา 15 (3) ที่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่มาก หากเปิดเผยออกไปอาจทำให้เกิดความสับสน สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ 3 เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานตามมาตรา 15 (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า

1) คู่มือการปฏิบัติงานของตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครองเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานศาลปกครองจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานสำหรับตุลาการศาลปกครองและพนักงานคดีปกครอง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นหลักในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ปัจจุบันสถานะของข้อมูลข่าวสารส่วนนี้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพราะเป็นข้อมูลข่าวสารที่ยกเลิกการใช้งาน แต่การเปิดเผยกลับจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปที่จะได้ศึกษาค้นคว้า และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) ร่างคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานศาลปกครองจัดทำขึ้น เพื่อใช้แทนข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 โดยมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น แม้ว่าข้อมูลข่าวสารรายการนี้จะมีชื่อว่าร่างคู่มือฯ ก็ตาม แต่ปรากฏว่ามีการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองจริง จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้

3) ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานศาลปกครองได้มาจากการเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของตุลาการศาลปกครอง พนักงานคดีปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของข้อมูลข่าวสารเป็นการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวโดยอิสระของแต่ละบุคคล การเปิดเผยจะกระทบต่อการปฏิบัติงานและการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 และ 2 และให้ยกอุทธรณ์ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 3

11 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับการตรวจสอบกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัยมหิดล
และการชี้มูลความผิดทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ : นายการุญ ฯ

หน่วยงานที่รับพิตชอบ : สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง
ทำพื้นจำนวน 33 ชุด ของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีงบประมาณ 2536

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติมและเป็น
ข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (6)
ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 62

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ไม่มีข้อเท็จจริงใดที่แสดงให้เห็นได้ชัดว่า ทำให้การบังคับใช้
กฎหมายของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเสื่อมประสิทธิภาพ หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดิน เพราะการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นที่ยุติแล้ว และข้อมูลดังกล่าว
เป็นเพียงหนังสือแจ้งให้มหาวิทยาลัยมหิดลรับทราบและดำเนินการต่อไป

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ สำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับสัญญาจ้างก่อสร้างอาคาร

ผู้อุทธรณ์ : กิจการร่วมค้าเปโตรกรุงเทพ - เอส.ซี.เอส.ดีเวลลอปเม้นท์

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานศาลยุติธรรม

สาเหตุที่อุทธรณ์

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เพิ่มผลก่อสร้าง และห้างหุ้นส่วนจำกัด เพิ่มผลทรานสปอร์ต ได้มีหนังสือถึงสำนักงานศาลยุติธรรม ขอคัดถ่ายเอกสารสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสมุทรปราการ พร้อมบ้านพักและสิ่งก่อสร้างระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรมผู้ว่าจ้าง กับกิจการร่วมค้าเปโตรกรุงเทพฯ - เอส.ซี.เอส.ดีเวลลอปเม้นท์ ผู้รับจ้าง

เหตุผลในการปฏิเสธ

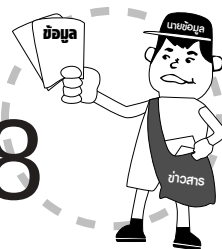
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ได้ขอให้กิจการร่วมค้าเปโตรกรุงเทพฯ - เอส.ซี.เอส.ดีเวลลอปเม้นท์ ผู้มีส่วนได้เสียเสนอคำคัดค้านตามกฎหมาย กิจการร่วมค้าเปโตรกรุงเทพฯ - เอส.ซี.เอส.ดีเวลลอปเม้นท์ได้มีหนังสือคัดค้านการถ่ายเอกสารสัญญาจ้างดังกล่าว ซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมได้พิจารณาและมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน กิจการร่วมค้าเปโตรกรุงเทพฯ - เอส.ซี.เอส.ดีเวลลอปเม้นท์จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านดังกล่าว

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สัญญาจ้างก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลจังหวัดสมุทรปราการ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารอื่นที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องได้ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายบัญญัติหาใช่สาเหตุที่จะทำให้ผู้คัดค้านได้รับความเสียหายไม่ การที่สำนักงานศาลยุติธรรมมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นชอบแล้ว

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ผู้อุทธรณ์ : นายสิงห์ทอง ฯ นายเฉลิม ฯ นายติลก ฯ

หน่วยงานที่รับพิทขอ : คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำปาง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำปาง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนกรณีผู้อุทธรณ์ถูกร้องเรียนว่า กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2545 รวม 16 รายการ

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า การขอสำเนาสำนวนการสืบสวนสอบสวนดังกล่าวอาจมีกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้อุทธรณ์ การเปิดเผยจะทำให้มีการตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน อันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อการทำงานของหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ เว้นแต่ชื่อพยานบุคคลสมควรปิด เพราะการเปิดเผยอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของพยานและจะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้งเสื่อมประสิทธิภาพ

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอแก่ผู้อุทธรณ์ โดยให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำปางที่จะปิดชื่อพยานหรือข้อความที่บ่งให้ทราบชื่อพยานได้

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

ผู้อุทธรณ์ : นายชูชีพ ฯ

หน่วยงานที่รับพิพดชอบ : คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรี

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

1) สำนวนการสอบสวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโคกคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2547 ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรีที่รับผิดชอบสำนวนนี้

2) สำนวนการสอบสวน และมติเรื่องร้องเรียนการทุจริตการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโคกคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2547 ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรี

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นเอกสารซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปกปิดเป็นความลับ เนื่องจากมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้องและพยานบุคคลซึ่งหากเปิดเผยอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมทั้งจะทำให้การป้องกันการตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้งเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นสำนวนการสอบสวนการทุจริตการเลือกตั้งที่ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ร้องเรียนและเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้อุทธรณ์ การเปิดเผยจะทำให้มีการตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน อันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อการทำงานของหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ เว้นแต่ชื่อพยานบุคคลสมควรปิด เพราะการเปิดเผยอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของพยาน เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อื่นจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้งเสื่อมประสิทธิภาพ

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยสำนวนการสอบสวนตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอทั้ง 2 รายการ โดยให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรีที่จะปิดชื่อพยานหรือข้อความที่บ่งให้ทราบชื่อพยานได้

30 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

ผู้อุทธรณ์ : บริษัท กรีนทัมป์ จำกัด

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานศาลปกครอง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ชนะการประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองสงขลา บริษัท ดิอาคิเท็คส์ แอนด์ เทิร์นคีย์ จำกัด ซึ่งเข้าร่วมประกวดราคาด้วย แต่ไม่ได้รับการคัดเลือก ได้ร้องขอต่อสำนักงานศาลปกครองให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารดังกล่าว ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นคำคัดค้านมิให้สำนักงานศาลปกครองเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใบเสนอราคา และบัญชีแสดงปริมาณวัสดุและราคาก่อสร้างของผู้อุทธรณ์ที่ใช้ในการแข่งขันประกวดราคาจ้างก่อสร้างอาคารที่ทำการศาลปกครองสงขลาให้แก่บริษัท ดิอาคิเท็คส์ แอนด์ เทิร์นคีย์ จำกัด

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธไม่รับฟังคำคัดค้านโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามปกติทั่วไปของการประกวดราคาและผู้เสนอราคาต้องกรอกข้อมูลตัวเลขแสดงจำนวนราคาตามแบบที่สำนักงานศาลปกครองกำหนดไว้ โดยมิได้มีการแสดงวิธีการคิดคำนวณหรือแสดงให้เห็นว่าเป็นการใช้เทคนิคขั้นสูงที่ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารความลับทางธุรกิจแข่งขันประมูลงานแต่อย่างใด การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจึงไม่มีผลให้คู่แข่งกันได้เปรียบแต่อย่างใด อีกทั้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐถือเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

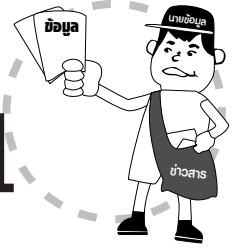
การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานศาลปกครองที่ผู้อุทธรณ์เสนอต่อสำนักงานศาลปกครองในการแข่งขันประกวดราคา จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์คัดค้านมิให้เปิดเผยเป็นข้อมูลตามปกติในการประกวดราคา ซึ่งถือว่าเป็นความลับในช่วงการดำเนินการประกวดราคา แต่เมื่อการประกวดราคาสิ้นสุดลงแล้ว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ไม่เป็นความลับอีกต่อไป เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารนั้นจะเป็นความลับทางการค้า แต่กรณีนี้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นความลับทางการค้า และหากเปิดเผยแล้วจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธุรกิจของผู้อุทธรณ์อย่างร้ายแรงอย่างไร ดังนั้น คำสั่งของสำนักงานศาลปกครองที่ไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้อุทธรณ์ชอบแล้ว

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

1 กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานศาลยุติธรรม

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ขอคัดถ่ายสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีผู้อุทธรณ์ร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาจังหวัดพะเยาขณะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลจังหวัดสุโขทัยว่า มีความสัมพันธ์กับภรรยาของผู้อุทธรณ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นความลับของทางราชการและไม่อาจเปิดเผยได้ การเปิดเผยอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และเป็นข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (4) (5) และ (6)

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว มิได้มีข้อเท็จจริงใด ๆ ว่าการเปิดเผยข้อมูลจะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคล แม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่บ้าง แต่ข้อเท็จจริงส่วนใหญ่เกี่ยวกับกรณีดังกล่าวก็ปรากฏอยู่ในสำนวนการพิจารณาคดีของศาลอยู่แล้ว พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสีย และการเปิดเผยจะทำให้ผู้อุทธรณ์ได้เห็นว่า การดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเป็นไปด้วยความโปร่งใสบริสุทธิ์และยุติธรรม การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการสอบสวนจึงน่าจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้อุทธรณ์และต่อทางราชการ

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของกรณีผู้พิพากษาถูกร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์ : นายพงศธร ฯ

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานศาลยุติธรรม

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ขอคัดถ่ายสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีผู้อุทธรณ์ร้องเรียนกล่าวหาผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค 7 ขณะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค 8 ว่าประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้พิพากษา

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นความลับของทางราชการและไม่อาจเปิดเผยได้ การเปิดเผยอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (4) (5) และ (6)

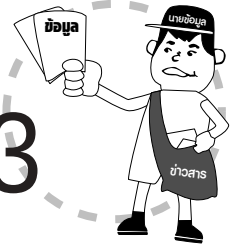
การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว โดยประธานศาลฎีกาได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่อง และข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร อีกทั้งผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสีย การเปิดเผยจะทำให้ผู้อุทธรณ์ได้เห็นว่า การดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงทางวินัยเป็นไปด้วยความโปร่งใส บริสุทธิ์และยุติธรรม การเปิดเผยย่อมเป็นประโยชน์ต่อผู้อุทธรณ์และประโยชน์สาธารณะ

ส่วนบันทึกการให้ถ้อยคำของพยานมีการให้ถ้อยคำบางตอน ซึ่งการเปิดเผยชื่ออาจจะมีผลให้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญากับพยานได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ โดยอาจปกปิดชื่อพยานหรือสิ่งอื่นใดอันจะบ่งชี้ไปถึงตัวพยานผู้ให้ถ้อยคำ

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ผู้อุทธรณ์ : นายสุทัศน์ แก้วกล้า

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาขอข้อมูลข่าวสารสำเนาคำชี้แจงของกระทรวงมหาดไทยที่ส่งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ กรณีผู้อุทธรณ์ไม่สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากขาดคุณสมบัติ และบันทึกของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสรุปสำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า สารสำคัญของหนังสือกระทรวงมหาดไทยปรากฏอยู่ในหนังสือของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบ สำหรับบันทึกของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และสรุปสำนวนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นการปฏิบัติงานภายในของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ไม่สมควรเปิดเผยให้บุคคลภายนอกทราบ

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า คำชี้แจงของกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีถึงผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยมิได้ระบุนำห้ามการเปิดเผย อีกทั้งเป็นเอกสารต้นฉบับที่มีอยู่ในความครอบครองของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา การที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาอ้างหลักธรรมเนียมปฏิบัติในการไม่ให้สำเนาแก่ผู้อุทธรณ์เป็นข้ออ้างที่ไม่มีกฎหมายรองรับ จึงไม่อาจรับฟังได้

ส่วนบันทึกของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสรุปสำนวนเรื่องร้องเรียน ที่ 73/2547 เป็นความเห็นในทางกฎหมายที่เจ้าหน้าที่เสนอต่อผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาได้สั่งการเป็นที่ยุติแล้ว การเปิดเผยจึงไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการทำความเห็นของเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอทั้งหมด

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นายดำรง สงค์ประเสริฐ

หน่วยงานที่รับพิทขอ : คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหนองคาย
และคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัยได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีการฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตาม บทบัญญัติของกฎหมาย ต่อมาผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหนองคาย ขอคัดสำเนา คำร้องเรียน บันทึกการสืบสวนสอบสวน บันทึกความเห็นหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการได้สวน บันทึกความเห็นหรือข้อเสนอแนะพร้อมคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และมติคำวินิจฉัยชี้ขาดและเหตุผลแห่งมติคำวินิจฉัยชี้ขาด คำร้องเรียนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นเอกสารซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปกปิดเป็นความลับ เนื่องจากมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้องและพยานบุคคล ซึ่งหากเปิดเผยอาจจะเกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมทั้งจะทำให้การป้องกัน การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้งเสื่อมประสิทธิภาพ หรืออาจไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

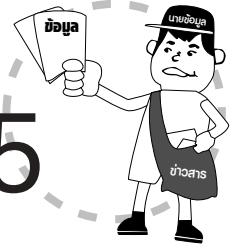
คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า

- 1) คำร้องเรียนของผู้อุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์จัดทำขึ้นเอง ซึ่งผู้อุทธรณ์ทราบอยู่แล้วจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้
- 2) บันทึกการสืบสวนสอบสวน บันทึกความเห็นหรือข้อเสนอแนะพร้อมคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหนองคาย และมติคำวินิจฉัยชี้ขาดและเหตุผลแห่งมติคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้อุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่การเปิดเผยจะเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ แสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการทำงานอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานผู้ให้ถ้อยคำแต่อย่างใด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

8 เมษายน 2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน และสถานะหนี้ค้างชำระของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

ผู้อุทธรณ์ : นายปรีชา เดชทองจันทร์

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงผู้รักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้อำนวยการสถาบันการดำเนินงาน และสถานะหนี้ค้างชำระของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเพื่อสมัครเข้าสู่กระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารขององค์กรชุมชน ซึ่งมีประมาณ 14,000 องค์กร และเป็นข้อมูลที่อยู่ในระหว่างการปรับปรุง ซึ่งอาจมีข้อบกพร่องจึงไม่ต้องการให้มีสิ่งที่ไม่ดีพาดพิงแพร่ออกไป และสถานะหนี้ค้างชำระ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ทำให้การบังคับใช้กฎหมายของสถาบันฯ เสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา 15 (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า 1. ข้อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้อำนวยการสถาบันฉบับปี พ.ศ. 2543 ซึ่งสถาบันฯ แจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารที่มีชื่อดังกล่าว แต่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของผู้อุทธรณ์ร้องขอ 2 ฉบับ ดังนั้นแม้จะมีชื่อต่างจากข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ แต่มีสาระอย่างเดียวกันสมควรเปิดเผยได้ 2. จำนวนองค์กรชุมชนที่สถาบันฯ รับรองสถานภาพแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่สถาบันฯ จัดทำขึ้น และเสร็จสิ้นยุค ทั้งไม่ปรากฏว่า เป็นข้อมูลข่าวสารลับแต่อย่างใด 3. รายงานสภาพหนี้ค้างชำระของทุกองค์กรชุมชน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547 รวมทั้งวันทำสัญญากู้ จำนวนงวดค้างชำระ และวันสิ้นสุดสัญญา เป็นข้อมูลทั่วไปขององค์กรที่เป็นหนี้สถาบันฯ และเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันฯ โดยตรง การเปิดเผยจะเป็นการตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานของรัฐ

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ทั้ง 3 รายการ

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์ : นายดาบตำรวจ สมชาย ยิ้มสุดใจ

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปราจีนบุรี

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปราจีนบุรี ขอคัดสำเนาหนังสือร้องเรียนของผู้ที่ร้องเรียนกล่าวหาว่า ผู้อุทธรณ์กระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งกรณีการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นเอกสารในสำนวนการสืบสวนสอบสวนซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปกปิดเป็นความลับ

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของผู้อุทธรณ์โดยตรง และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาให้ กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรปราการพิจารณาพ้นจากตำแหน่ง

ผู้อุทธรณ์ : นายศุภโชค สีพยา และนายเสถียร ดิษฐ์วัฒน์

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสมุทรปราการ ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 รายการ

เหตุผลในการปฏิเสธ

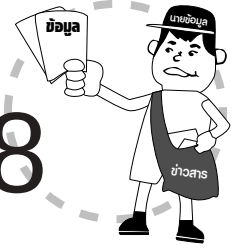
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นเอกสารลับไม่สามารถเปิดเผยและจัดส่งให้ได้ เพราะจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ อาจเกิดความไม่ปลอดภัยกับบุคคลตามความในมาตรา 15 (2) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่พยานบุคคลได้กล่าวหาผู้อุทธรณ์ทั้งสองคนและข้อเท็จจริงในการพิจารณาของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ผู้อุทธรณ์ทั้งสองคนพ้นจากตำแหน่งย่อมเป็นประโยชน์ต่อผู้อุทธรณ์ทั้งสองในการนำไปใช้ตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบกับคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ทั้งสองพ้นจากตำแหน่งแล้ว การเปิดเผยจึงไม่น่าจะมีผลกระทบประการใดต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และไม่มีพฤติการณ์ใด ๆ อันจะบ่งชี้ว่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยาน

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อบุคคลหรือข้อความอื่นใดอันจะบ่งบอกให้รู้ถึงตัวบุคคลนั้น

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่สั่งเปิดเพยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุม คณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ผู้อุทธรณ์ : นายสุพจน์ แก้วมณี

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ขอคัดถ่ายบันทึกรายงานการประชุมโดยละเอียดของ คณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอาครชุด พ.ศ. ครั้งที่ 7/2522 เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ 2522 เพื่อนำไปใช้ประกอบการดำเนินคดีในฐานละเมิดความของ ผู้ร้องในคดีหมายเลขดำที่ 9048/2547 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ตามระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการเปิดเผยรายงานการประชุม คณะกรรมการ พ.ศ. 2546 ข้อ 4 วรรคสอง กำหนดว่า “รายงานการประชุม หมายถึง บันทึกการประชุมของ คณะกรรมการสามัญประจำสภาและคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร และให้หมายความรวมถึง การประชุมของคณะอนุกรรมการซึ่งตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการสามัญ หรือคณะกรรมการวิสามัญด้วย” ซึ่งบันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติอาครชุด พ.ศ. ไม่อยู่ในระเบียบดังกล่าว

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สิทธิได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน ของประชาชนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 58 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของราชการต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การที่สภาผู้แทนราษฎรออก ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการเปิดเผยรายงานการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. 2546 ซึ่งตามข้อ 4 วรรคสอง กำหนดว่า “รายงานการประชุม หมายถึง บันทึกการประชุมฯ” จึงเป็นการออกระเบียบจำกัดความให้ รายงานการประชุมมีความหมายแคบลง และเป็นการตัดสิทธิของประชาชนที่จะเข้าถึงข้อมูลรายงานการประชุม ที่สมบูรณ์ของสภาผู้แทนราษฎร ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวจึงขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 แต่กรณีนี้ปรากฏว่าในระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมาชี้แจงยืนยันว่า ไม่มีการจัดทำรายงาน การประชุมที่ถอดจากการจดชวเลข จึงไม่มีประเด็นจะต้องวินิจฉัย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

30 สิงหาคม 2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาร่างกฎหมาย และประวัติการทำงานของบุคคล

ผู้อุทธรณ์ : นายธีรชัย กอวรกุล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานศาลปกครอง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองในฐานะตัวแทนศูนย์ประสานงานร้องทุกข์ทางปกครองกรณีที่ราชพัสดุตลาดใหม่ดอนเมือง ขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในความครอบครองเพื่อประโยชน์ต่อสิทธิการฟ้องคดีของประชาชน คือ

- 1) เอกสารการพิจารณาดำเนินร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง
- 2) ประวัติการทำงานของนายปรีชา ชวลิตธำรง ตุลาการศาลปกครองสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการในกระทรวงการคลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 ไม่ได้อยู่ในความครอบครองหรือความดูแลของสำนักงานศาลปกครอง

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 2 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (5) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า

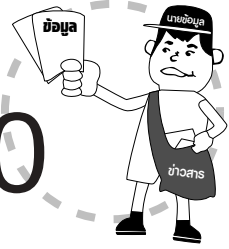
ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 สำนักงานศาลปกครองแจ้งว่า ไม่ได้อยู่ในความครอบครองของสำนักงานศาลปกครอง จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ 2 แม้เป็นข้อมูลส่วนบุคคลแต่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอันมีมูลเกี่ยวกับการนั่งพิจารณาคดี ซึ่งแม้การพิจารณาคดีจะเสร็จสิ้นแล้ว แต่ผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลเพื่อใช้ดำเนินการในทางจริยธรรมของตุลาการศาลปกครอง และคัดค้านการนั่งพิจารณาคดีของนายปรีชา ชวลิตธำรง ในคดีอื่น ทั้งผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลจำกัดเฉพาะการปฏิบัติงานระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2544 การเปิดเผยจึงไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลเกินสมควร

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ในรายการที่ 2

27 กันยายน 2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ
กลั่นกรองเรื่องร้องเรียนในคณะกรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร

ผู้อุทธรณ์ : ร้อยตำรวจเอก กมลพันธ์ ปั่นดี

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรร้องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณา
ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนขอความ
เป็นธรรมในการดำเนินการทางวินัยต่อผู้อุทธรณ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ประธานคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องร้องเรียนในคณะ
กรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร (พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์) ไม่อนุญาตให้ข้อมูลเนื่องจากข้อมูล
ดังกล่าวมีเนื้อหาที่อาจมีผลกระทบต่อบุคคลอื่น

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการเปิดเผยรายงานการ
ประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. 2546 ข้อ 4 วรรคสอง โดยกำหนดให้ “รายงานการประชุม หมายถึง บันทึกการ
ประชุม” เท่านั้น จึงเท่ากับว่า เป็นการกันข้อมูลข่าวสารของราชการส่วนหนึ่งที่อยู่ในความหมายของกฎหมาย
ออกไปจากการที่จะให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ อันเป็นการออกกระเบียบมายกเว้น
กฎหมาย ระเบียบของสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว จึงขัดและไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540 มติคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าวมีลักษณะเป็นการวางหลักเกณฑ์ทั่วไปนอกเหนือจากหลักเกณฑ์
ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ไม่มีอำนาจที่จะ
กำหนดได้ จึงขัดและไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เช่นกัน พิจารณาแล้วเห็นว่า
ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอรายการที่ 1 เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ประสงค์
จะนำไปใช้เป็นหลักฐานในการปกป้องสิทธิของตนเอง และคำให้การของผู้มาชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการกลั่นกรอง
เรื่องร้องเรียนในคณะกรรมการการตำรวจฯ ก็ไม่ปรากฏว่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์เว้นแต่ข้อความในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับผู้อุทธรณ์ให้ปกปิดไว้

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสืบสวนสอบสวน

ผู้อุทธรณ์ : นายมนัสชัย ลิขิตวานิช

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนการกระทำผิดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ

เหตุผลในการปฏิเสธ

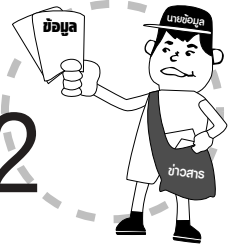
หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นความลับ หากเปิดเผยอาจทำให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับอันตรายแก่ชีวิตหรือได้รับอันตรายแก่กาย เนื่องจากมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้องเรียนและพยานบุคคล และอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเลือกตั้งเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา 15 (2) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ผู้ขอข้อมูลข่าวสารเป็นผู้ร้องเรียน และมีส่วนได้เสียโดยตรง จึงไม่มีเหตุที่ผู้ร้องเรียนจะได้รับอันตรายตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวอ้าง อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานคนใด ก็อาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความที่อาจทำให้ทราบถึงตัวพยานนั้นได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์โดยอาจใช้ดุลพินิจลบ ตัดทอน หรือทำด้วยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยชื่อ ลายมือชื่อ ตำแหน่ง รวมทั้งข้อความอื่นใดที่อาจแสดงให้ทราบถึงตัวผู้ให้การเป็นพยานได้

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : นายชูชัย ศุภวงศ์

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ก.ส.) ขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสาร คือ สำเนาบันทีกถ้อยคำของ เอกสารต่าง ๆ และบันทึกการประชุมของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ก.ส. เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ดังนั้น การที่จะให้องค์กรฝ่ายบริหารสามารถควบคุมตรวจสอบองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น น่าจะเป็นการขัดต่อหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยนั้น เป็นเพียงการแสวงหาข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาว่า กรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาผู้อุทธรณ์ว่าได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่ อันเป็นวิธีการก่อนการดำเนินการทางวินัย และไม่เป็นคำสั่งทางปกครองที่จะกระทบถึงสิทธิของผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด เพราะเป็นขั้นตอนการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาต่อไป จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของผู้อุทธรณ์

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สำนักงาน ก.ส. เป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา จึงอยู่ในความหมายของบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ตามมาตรา 4 ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ส่วนคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารก็ไม่ใช่องค์กรที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาของฝ่ายบริหารแต่อย่างใด ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงาน ก.ส. และประธาน ก.ส. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงเป็น “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงได้ใช้สิทธิตามกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จึงสมควรได้รับการคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐและเพื่อปกป้องสิทธิของตนโดยชอบตามกฎหมาย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นายพิทักษ์ เตชะพัฒนกิจกุล

หน่วยงานที่รับพิทขอ : คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอลำลูกขัน จังหวัดระยอง มีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง ขอตรวจดูและขอสำเนาเอกสารที่มีคำรับรองถูกต้องเกี่ยวกับผลการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง ผลการพิจารณาความเห็น และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้อุทธรณ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่อนุญาตให้คัดสำเนาสำนวนการสืบสวนสอบสวน ความเห็นของคณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวน และความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ผลการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง ผลการพิจารณา และความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารที่กระทบสิทธิของผู้อุทธรณ์โดยตรง อีกทั้งการสอบสวนได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงมีสิทธิได้ทราบเพื่อใช้สิทธิชี้แจงโต้แย้ง ปกป้องสิทธิของตนให้ได้รับความเป็นธรรม และตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานของรัฐ

ส่วนสำเนาสำนวนการสืบสวนสอบสวนกรณีการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้อุทธรณ์นั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ส่งให้ศาลจังหวัดระยอง ตามหมายเรียกเอกสารหรือพยานวัตถุในคดีอาญา โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่า ผู้อุทธรณ์สามารถตรวจสอบผลการสอบสวนจากสำเนาสำนวนการไต่สวนที่ได้จัดส่งให้ศาลจังหวัดระยองได้อยู่แล้ว จึงไม่มีเหตุผลที่จะไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ให้แก่ผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ เว้นแต่ชื่อหรือข้อความที่อาจทำให้รู้ตัวพยานที่ให้ถ้อยคำ ซึ่งหากเปิดเผยอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยาน

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิด ชื่อ หรือข้อความที่อาจทำให้รู้ตัวพยานที่ให้ถ้อยคำได้

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้อุทธรณ์ : นายอนุวัฒน์ สุทธิศรารักษ์

หน่วยงานที่รับพิทขอ : คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครและได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลชุมแสง อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง ขอตรวจดูและขอสำเนาเอกสารที่มีคำรับรองถูกต้องเกี่ยวกับผลการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง ผลการพิจารณาความเห็น และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้อุทธรณ์

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ไม่สามารถคัดสำเนาได้เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติไม่อนุญาตให้คัดสำเนาสำนวนการสืบสวนสอบสวน ความเห็นของคณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวน และความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

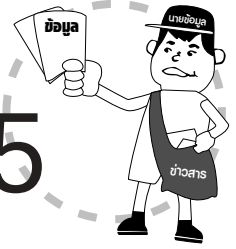
การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ผลการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดระยอง ผลการพิจารณา และความเห็นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารที่กระทบสิทธิของผู้อุทธรณ์โดยตรง ทั้งการสอบสวนได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้อุทธรณ์จึงมีสิทธิได้ทราบเพื่อใช้สิทธิชี้แจงโต้แย้ง ปกป้องสิทธิของตนให้ได้รับความเป็นธรรม และตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ส่งสำเนาสำนวนการสืบสวนสอบสวนกรณีการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้อุทธรณ์ให้ศาลจังหวัดระยอง ตามหมายเรียกเอกสารหรือพยานวัตถุในคดีอาญา ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งก็เห็นว่า ผู้อุทธรณ์สามารถตรวจสอบผลการสอบสวนจากสำเนาสำนวนการไต่สวนที่ได้จัดส่งให้ศาลจังหวัดระยองได้อยู่แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ให้แก่ผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ชื่อหรือข้อความที่อาจทำให้รู้ตัวพยานที่ให้ถ้อยคำซึ่งหากเปิดเผยอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยาน

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ โดยอาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อหรือข้อความที่อาจทำให้รู้ตัวพยานที่ให้ถ้อยคำได้

30 พฤศจิกายน 2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานศาลปกครองเกี่ยวกับข้อมูลคดี

ผู้อุทธรณ์ : นายธีรชัย กอวรกุล

หน่วยงานที่รับพิทขอ : สำนักงานศาลปกครอง

สาเหตุที่อุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ซึ่งอ้างว่า เป็นตัวแทนศูนย์ประสานงานร้องทุกข์ทางปกครองกรณีที่ราชพัสดุตลาดใหม่ ดอนเมืองมีหนังสือถึงสำนักงานศาลปกครอง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับองค์ประกอบแห่งข้อมูลของคดีปกครอง ในระบบสารสนเทศ

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้ผู้บริหารศาลปกครอง สามารถติดตามข้อมูลและความเคลื่อนไหวของคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น จึงเป็นข้อมูลเกี่ยวกับวิธี ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชนแต่อย่างใด จึงมิใช่ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ใน บังคับของมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า องค์ประกอบแห่งข้อมูล (Data Elements) ในระบบสารสนเทศ เป็นการบันทึกข้อมูลของคดีปกครองในโปรแกรมระบบงานคดีปกครอง ในชั้นแรกสำนักงานศาลปกครองมีคำสั่ง ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์โดยมิได้อ้างเหตุผล แต่ในชั้นพิจารณาสำนักงานศาลปกครองได้ ชี้แจงเหตุที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำ ภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามมาตรา 15 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เมื่อคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของผู้อุทธรณ์ที่ต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อโต้แย้ง กระบวนพิจารณาคดีของศาลปกครองในคดีอันถึงที่สุดแล้วนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แก่ผู้อุทธรณ์ การที่สำนักงานศาลปกครองมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์จึงเป็นการใช้ดุลพินิจ ที่ชอบแล้ว

สำหรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานะแห่งคดีหมายเลขดำที่ 1078/2544 สำนักงานศาลปกครองแจ้งแก่ ผู้อุทธรณ์ว่า ผู้อุทธรณ์สามารถขอตรวจดู คัดสำเนา หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องได้ตามข้อ 17 แห่งระเบียบ ของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 จึงไม่มีประเด็น ที่จะต้องวินิจฉัย

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้ยกอุทธรณ์

สรุปย่อคำวินิจฉัย

เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของ
องค์กรอิสระ

ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาการแพทย์และสาธารณสุข

ปี 2542 - 2548

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (แบบสอบถามเรื่องการเพิ่มปริมาณกาแฟอินในเครื่องดื่มบรรจุสำเร็จรูป)

ผู้อุทธรณ์ : มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

หน่วยงานที่รับพิทชอบ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สาเหตุที่อุทธรณ์

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภคขอข้อมูลข่าวสารจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งคณะกรรมการอาหารและยาได้จัดทำขึ้น และสอบถามไปยังกรรมการอาหารและยา เพื่อให้กรรมการอาหารและยาได้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องการเพิ่มปริมาณกาแฟอินจาก 50 มิลลิกรัม เป็น 80 มิลลิกรัมในเครื่องดื่มสำเร็จรูป

เหตุผลในการปฏิเสธ

หน่วยงานปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า เป็นเอกสารราชการและเป็นความลับของกรรมการอาหารและยาแต่ละบุคคล ถ้าเผยแพร่ออกไปอาจมีผลกระทบต่อคณะกรรมการอาหารและยาในฐานะเป็นผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามดังกล่าวต่อคณะกรรมการฯ ได้

การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

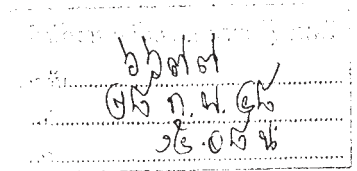
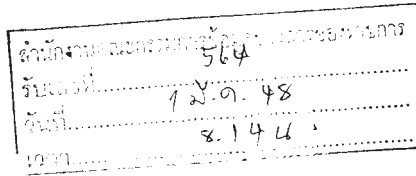
คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับปริมาณกาแฟอินในเครื่องดื่มบรรจุสำเร็จรูปที่กรรมการอาหารและยาได้แสดงความคิดเห็นไว้เป็นความเห็นทางวิชาการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะจึงควรเปิดเผยได้ แต่หากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนใด เช่น การเปิดเผยชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ตัวผู้กรอกแบบสอบถามอันอาจทำให้กระทบต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอาหารและยา ในการให้ความร่วมมือในโอกาสต่อไป ก็สามารถใช้ดุลพินิจไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้

มติคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ให้เปิดเผยข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับปริมาณกาแฟอินในเครื่องดื่มสำเร็จรูปที่กรรมการอาหารและยาได้แสดงความคิดเห็นไว้ โดยให้ปกปิดชื่อหรือสิ่งที่จะทำให้ทราบเกี่ยวกับตัวบุคคลผู้กรอกแบบสอบถามได้เพื่อไม่ให้กระทบต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอาหารและยา และคณะกรรมการอาหารและยา สภาผู้แทนราษฎรได้ในโอกาสต่อไป

ภาคผนวก

1. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 29/2548 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2548
2. คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 44/2548 ลงวันที่ 26 เมษายน 2548
3. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2543 ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัย โดยเคร่งครัดภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบ และหากไม่ปฏิบัติตามหรือไม่มีเหตุผลที่สมควรให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี
4. รายงานสรุปการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ประจำปี พ.ศ.2542

ที่ ศร ๐๐๐๕.๓/ ๒๑๒

ศาลรัฐธรรมนูญ

ถนนจักรเพชร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

๒๕
๒๕
๒๕ ก.พ. ๔๘

เรื่อง คณะรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. และปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๕/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ตามที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. และปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยเรื่องดังกล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกระมล ทองธรรมชาติ)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กลุ่มงานคดี ๓

โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๕๖๐๐ ต่อ ๓๑๓๗

โทรสาร ๐ ๒๖๒๓ ๕๖๔๗

<http://www.concourt.or.th>

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๕/๒๕๔๘

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

เรื่อง คณะรัฐมนตรีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คณะรัฐมนตรี เสนอคำร้องลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย กับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และ กับวุฒิสภา และกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทั้งสองกรณีสรุปได้ดังนี้

๑. กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ข้อเท็จจริงตามคำร้อง สรุปได้ว่า

๑.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับคำอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของนายพิเชษฐ ไร่ขาว ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๕ กรณีที่นายพิเชษฐ ฯ ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

- ๒ -

และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่งคำอุทธรณ์ของนายพิเชษฐ ๑ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เป็นผู้พิจารณา

๑.๒ ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วยอำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณา และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๖ วรรคสอง มอบหมายให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ คณะที่ ๓ เป็นผู้พิจารณาคำอุทธรณ์ดังกล่าว

๑.๓ ในการพิจารณาคำอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ คณะที่ ๓ เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำอุทธรณ์นั้น เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงาน ป.ป.ช. และเป็นเอกสารสำคัญสำหรับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ ที่จะต้องได้มาประกอบการพิจารณาทบทวนการใช้ดุลยพินิจออกคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ จึงมีมติในคราวการประชุมครั้งที่ ๔๓/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เรียกให้สำนักงาน ป.ป.ช. ส่งข้อมูลข่าวสารตามคำอุทธรณ์มาประกอบการพิจารณา แต่สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๖ แจ้งต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติไม่อนุญาตให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ โดยยกบทบัญญัติตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นอ้าง คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ๑ คณะที่ ๓ จึงมีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๔๖ เมื่อวันที่

- ๓ -

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ ประกอบกับมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เรียกสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามประเด็นอุทธรณ์เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยคำอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีหนังสือเรียกข้อมูลข่าวสารถึงกรรมการ ป.ป.ช. เป็นรายบุคคลครบทั้ง ๘ คน

๑.๔ ต่อมาสำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๖ แจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติไม่ให้ส่งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง รายงานการสรุปสำนวน ความเห็นของเจ้าหน้าที่และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีนายพิเชษฐ ไร่ขาว ให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นว่า การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ มีหนังสือเรียกไปนั้น เป็นเพราะข้อจำกัดทางกฎหมายมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ใช้อำนาจเรียกเอกสารตามมาตรา ๓๒ ประกอบกับมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า รัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับภายหลังจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับแล้ว และกำหนดบทบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับของหน่วยงานหรือองค์กรใด และเห็นว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นองค์กรฝ่ายบริหาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงไม่อาจแทรกแซงหรือสั่งการต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระได้ เมื่อมีกรณีบทบัญญัติของกฎหมายขัดกัน ย่อมต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายที่ออกภายหลัง หรือกรณีบทบัญญัติ

- ๔ -

ของกฎหมายขัดกันระหว่างพระราชบัญญัติทั่วไป และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้ว ย่อมต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่เคยพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายในลักษณะเดียวกันตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้หารือไปเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งวินิจฉัยไว้ว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะเป็นข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยถือว่าเป็นกฎหมายเฉพาะที่ไม่ต้องอยู่ภายในบังคับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๕ ในการประชุมคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ คณะที่ ๓ ครั้งที่ ๒๔/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๖ และครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมได้พิจารณากรณีอุทธรณ์และประเด็นปัญหากรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ แล้วเห็นว่า

(๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเจตนาจงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ที่สั่งการตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๙ ซึ่งมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดโทษทางอาญาไว้ การกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ที่สั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ทำให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายได้

(๒) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้พิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานในคำวินิจฉัย ที่ สค ๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ และ

- ๕ -

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือความควบคุมของสำนักงาน ป.ป.ช. และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตกอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๓) ในประเด็นเกี่ยวกับการเป็นองค์กระอิสระ และความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. นั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ เห็นว่า หมายความว่า เป็นอิสระจากอำนาจบังคับบัญชา หรือกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น แต่หาได้หมายความว่า จะเป็นอิสระโดยปราศจากการถูกตรวจสอบการใช้อำนาจโดยกลไกที่มีอยู่ตามกฎหมายแต่อย่างใดไม่ โดยเฉพาะการตรวจสอบของภาคประชาชน ซึ่งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีวัตถุประสงค์ให้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเครื่องมือของประชาชนในการตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ

(๔) การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยอ้างมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีได้ใช้ดุลยพินิจตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และยังปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ จึงเป็นการทำลายการบังคับใช้กฎหมายลงโดยสิ้นเชิง

(๕) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ เห็นว่า ในการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐว่า ข้อมูลข่าวสารใดเปิดเผยได้หรือไม่ ในขั้นต้นต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การใช้ดุลยพินิจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และในชั้นอุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ย่อมมีอำนาจที่จะพิจารณาทบทวนดุลยพินิจ

- ๖ -

ดังกล่าว เพื่อให้กระบวนการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นไปโดยชอบ และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิเสธที่จะส่งข้อมูลข่าวสารแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ จึงได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป โดยอาศัยข้อเท็จจริงคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. คำชี้แจงของผู้ถูกรณ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มาในกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ และได้มีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดในการประชุม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ วินิจฉัยให้สำนักงาน ป.ป.ช. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำอุทธรณ์ตามคำวินิจฉัย ที่ สค ๔๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และได้มีมติให้เสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ที่ตั้งโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกรณีที่ยังคงปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ดังกล่าว

๒. กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ข้อเท็จจริงตามคำร้อง สรุปได้ว่า

๒.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับคำอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของนายชูชาติ ศรีแสง ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ กรณีที่นายชูชาติ ฯ ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่งคำอุทธรณ์ของนายชูชาติ ฯ ให้

- ๓ -

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เป็นผู้พิจารณา

๒.๒ ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และข้อ ๖ วรรคสอง ของระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วยอำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒ มอบหมายให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ คณะที่ ๓ เป็นผู้พิจารณาคำอุทธรณ์ดังกล่าว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้ดำเนินการประชุมพิจารณากรณีอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นครั้งแรกในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๖ โดยได้มีมติขั้นต้นให้รับเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาและได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖ เชิญเลขาธิการวุฒิสภาหรือผู้แทนชี้แจงเหตุผลกรณีปฏิเสธการส่งสำเนาหนังสือของนายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ

๒.๓ เลขาธิการวุฒิสภาได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๖ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ แจ้งให้ทราบว่า สำเนาหนังสือดังกล่าวเป็นเอกสารข้อมูลที่อยู่ภายใต้การควบคุมของวุฒิสภา มิได้เป็นเอกสารข้อมูลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงไม่สามารถจัดส่งเอกสารดังกล่าวได้ แต่ได้มอบหมายให้ผู้แทนเข้าชี้แจงด้วยวาจา ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้มีมติให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทำคำชี้แจงเพิ่มเติม และประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานวุฒิสภา ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖ ขอความกรุณาจากประธานวุฒิสภาได้วินิจฉัยสั่งการให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดส่งข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นหนังสือของนายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล มีถึงประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษย

- ๘ -

เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ฯ กรรมการการเลือกตั้ง เพื่อประกอบการพิจารณาคำอุทธรณ์ของ นายชูชาติ ฯ

๒.๔ เลขธิการวุฒิสภาได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๖ แจ้งประธานกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ว่าเรื่องดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของประธาน วุฒิสภา จึงยังไม่อาจจัดส่งเอกสารตามที่ร้องขอมาได้ และได้ให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เลขธิการวุฒิสภาได้นำเรื่องเข้าหารือในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการ วุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญคณะดังกล่าว พิจารณาเห็นชอบกับการปฏิเสธไม่ส่งเอกสารของ เลขธิการวุฒิสภา และมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา ไปพิจารณาหาข้อกฎหมายเพื่อสนับสนุนเหตุผลดังกล่าว

๒.๕ ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๖ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องควมกรณีศาลอาญามีคำสั่งบังคับให้เลขธิการวุฒิสภาส่งเอกสารต่อศาล พร้อมกับพิจารณาเรื่องการส่งข้อมูลข่าวสารต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขา สังคม ฯ เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน โดยเป็นการประชุมลับและมีมติไม่อนุญาตให้เลขธิการวุฒิสภา ส่งเอกสารตามหมายเรียกของศาลอาญา และตามหนังสือเรียกเอกสารของคณะกรรมการวินิจฉัยการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ

๒.๖ สำนักงานเลขธิการวุฒิสภามีหนังสือ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๖ ถึง ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ แจ้งให้ทราบว่า ที่ประชุมวุฒิสภาได้มี มติไม่อนุญาตให้ส่งเอกสารตามที่ศาลอาญาได้มีหมายเรียกมาด้วยคะแนนเสียง ๑๑๗ ต่อ ๑๐ ดังนั้น ประธานวุฒิสภาจึงไม่อาจวินิจฉัยสั่งการให้สำนักงานเลขธิการวุฒิสภাজัดส่งข้อมูลข่าวสารให้แก่ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้ โดยมีเหตุผลที่ไม่ส่งเอกสารสรุปได้ว่า

- ๕ -

(๑) ข้อบังคับของการประชุมคณะกรรมการกำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการเป็นการประชุมลับ และเอกสารที่นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล ได้ให้แก่กรรมการก็เป็นเอกสารลับด้วย และเอกสารดังกล่าวนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของรายงานลับของคณะกรรมการ

(๒) วุฒิสภามีความเห็นว่าเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาดในการประชุมของสมาชิกวุฒิสภานับมาตรา ๑๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การกล่าวข้อความใด ๆ หรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ผู้ใดจะนำไปฟ้องร้องไม่ได้ และได้ระบุว่า เรื่องนี้เป็นเอกสารลับในการประชุมที่อยู่ในกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ วุฒิสภาก็มีมติว่าไม่สมควรส่งเอกสารให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ

๒.๗ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ คณะที่ ๓ ประชุมพิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖ มีความเห็นว่าเอกสารตามคำอุทธรณ์ดังกล่าว เป็นเอกสารที่ได้ส่งผ่านเข้าไปยังสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาแล้วนำไปอภิปรายในสภา เป็นเอกสารที่ใช้ในทางบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ใช่เอกสารที่เกิดจากการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของวุฒิสภาในวาระการอภิปรายของวุฒิสภา ประกอบกับเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้อุทธรณ์ให้เกิดความเป็นธรรม และเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำอุทธรณ์กรณีนี้ไม่ได้ทำให้ส่วนรวมหรือสาธารณะเสียหาย จึงไม่มีเหตุจำเป็นใด ๆ ที่จะปกปิดข้อมูลข่าวสารตามคำอุทธรณ์คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ จึงมีคำวินิจฉัย ที่ สค ๓๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๖ ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ และได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ แจ้งคำวินิจฉัยให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเปิดเผยหนังสือของนายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล ฉบับที่มีการแจ้งประวัติและความประพฤติของผู้อุทธรณ์ พร้อมทั้งให้สำเนาและรับรองสำเนาถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖

- ๑๐ -

ปฏิเสศการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ

ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๕/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๖ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาประเด็นปัญหาการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองกรณีแล้วเห็นว่า กรณีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ ได้มีคำสั่งเรียกเอกสารจากสำนักงาน ป.ป.ช. โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ปฏิเสธไม่ส่งให้ รวมทั้งกรณีที่ให้มีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัย โดยยกบทบัญญัติมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และกรณีของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาควรเป็นไปในแนวทางเดียวกับกรณีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและวุฒิสภา คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงมีมติให้เสนอเรื่องทั้งสองกรณีต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๗ เห็นชอบและมอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นำเสนอศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

ประเด็นแรก การที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเป็นองค์กรตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีคำสั่งตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

- ๑๑ -

เรียกให้สำนักงาน ป.ป.ช. ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ และได้มีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองให้แก่ประชาชนผู้ใช้สิทธิตามกฎหมาย แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ปฏิเสธคำสั่งที่เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานและปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง การที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย มีคำสั่งตามมาตรา ๓๒ ประกอบมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เรียกเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ และได้มีคำวินิจฉัยให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองให้แก่ประชาชนผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาพฏิเสธการส่งเอกสารและปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยโดยอ้างว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของวุฒิสภาที่ได้จากการตรวจสอบประวัติและความประพฤติโดยคณะกรรมการการسامัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ บัญญัติไว้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งเป็นหน่วยธุรการของวุฒิสภา เป็นเพียงหน่วยงานที่เก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้แทนวุฒิสภาเท่านั้น รวมทั้งวุฒิสภาและคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภามีมติเป็นแนวทางมิให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาส่งเอกสารตามที่มีคำสั่งเรียกและไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม ฯ เป็นการ

- ๑๒ -

กระทำที่ขัดด้วยกฎหมายหรือไม่และข้อมูลตามอุทธรณ์ที่เป็นประเด็นพิจารณานี้ เป็นข้อมูลโดยแท้ของ วุฒิสภาหรือเป็นข้อมูลที่ต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้น คือ ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องของคณะรัฐมนตรี ทั้งสองกรณีไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้ว คำร้องที่ผู้ร้องมีสิทธิเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ต้องประกอบด้วย

เงื่อนไขประการที่หนึ่ง ต้องเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้น

เงื่อนไขประการที่สอง ผู้มีสิทธิเสนอคำร้องต้องเป็นประธานรัฐสภา หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่

โดยที่องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญและกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในรัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หมวด ๗ คณะรัฐมนตรีจึงเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ส่วนคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นคณะกรรมการที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติให้มีขึ้นและกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงมิใช่องค์กรตามรัฐธรรมนูญ

- ๑๓ -

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาต่อไปจึงมีว่า กรณีตามคำร้องทั้งสองกรณีเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือไม่ เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่า ปัญหาตามคำร้องทั้งสองกรณีเป็นปัญหาการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นหน่วยงานของฝ่ายบริหาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น แม้คณะรัฐมนตรีจะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ แต่การที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคลตามที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้อำนาจไว้ เพื่อมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คณะรัฐมนตรีไม่ได้ใช้อำนาจในฐานะที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จึงไม่ใช่กรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๕ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายมานิต วิทยาเต็ม พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช และนายสุวิทย์ ธีรพงษ์ เห็นว่า กรณีตามคำร้องไม่เป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

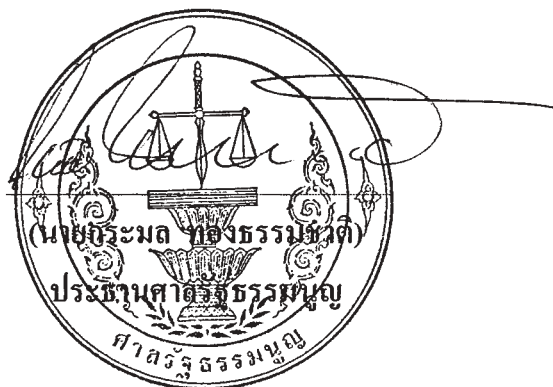
ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๖ คน คือ นายนพดล เสงเจริญ นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ นางสาวนีย์ อัสวโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอรรถ หวังอ้อมกลาง เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี

- ๑๔ -

ซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นแล้ว จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔๔/๒๕๔๘

วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

เรื่อง ศาลปกครองกลางส่งคำร้องของผู้ถูกฟ้องคดี (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๘ และมาตรา ๔๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ หรือไม่

ศาลปกครองกลางส่งคำร้องของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องในคดีหมายเลขคดีที่ ๑๔๘๒/๒๕๔๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ ดังนี้

๑. นายทีเชษฐ ไธขวาน ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๒ ต่อศาลปกครองกลาง โดยคำฟ้องสรุปได้ว่า ผู้ฟ้องคดีประกอบอาชีพเปิดร้านเช่าเล่นวีดีโอเกม ได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและดำเนินคดีกับร้อยตำรวจเอก พัลลภ แก้วคำย กับพวก ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยจับกุมผู้ฟ้องคดีในข้อหาประกอบกิจการให้เช่าเล่นวีดีโอเกมโดยไม่ได้รับอนุญาต เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาและมีมติให้ข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีตกไป และแจ้งผลการพิจารณาดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอตรวจและคัดสำเนาเอกสารในสำนวนการไต่สวนทั้งหมด แต่ผู้ถูก

/ฟ้องคดีที่ ๑...

- ๒ -

ฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ยินยอมให้ผู้ฟ้องคดีตรวจและคัดสำเนาเอกสาร ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในจำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายให้มีมติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เปิดเผยจำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแก่ผู้ฟ้องคดี แต่จนถึงขณะที่มีการฟ้องคดีต่อศาลปกครองนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยังมิได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ๔ แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๖ เพื่อขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ๔ โดยให้ผู้ฟ้องคดีตรวจและคัดสำเนาการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดี

๒. ศาลปกครองกลางมีคำสั่งรับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณา และผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำให้การสรุปได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ใช่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๘ และมาตรา ๔๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของศาลปกครองเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ บัญญัติไว้ ซึ่งมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกัน ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” จากบทบัญญัติ

/ถึงกล่าว...

- ๓ -

ดังกล่าวรัฐธรรมนูญได้ให้ความหมายคำว่า หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าจะต้องเป็น หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น แต่ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ฯ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ ไม่ได้ระบุว่าจะต้องเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ทำให้ความหมายของคำว่า หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ มีความหมายรวมถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ได้อยู่ใน บังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วย ประกอบกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีไม่เป็นคำสั่งทาง ปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมิให้ใช้บังคับแก่องค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ จาก เหตุผลดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ฯ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ เป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนด บทบัญญัติดังกล่าวจึงใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

๓. ศาลปกครองกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง กลางเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย โดยให้ ผู้ฟ้องคดีตรวจและคัดสำเนาการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดี แต่โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้แย้งว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ฯ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ บัญญัติคำว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ กำหนด จึงใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ อีกทั้งยังไม่ปรากฏว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญใน ส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงเป็นเรื่องที่ศาลปกครองกลางจะต้องรอการพิจารณา พิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และส่งคำโต้แย้งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่าบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมี ข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ต่อไป

/ศาลรัฐธรรมนูญ...

- ๔ -

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้คำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรืออุทธรณ์ได้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางกาวเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องได้ระบุนามตราของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่า มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ อีกทั้งมาตรา ๓ มาตรา ๕ และ มาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี กรณี จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับ คำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ต่อมา คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปความได้ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่รัฐธรรมนูญบัญญัติก่อตั้งและมีหน้าที่ใน การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐซึ่งจำเป็นต้องมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีลักษณะเป็นองค์กรที่มีหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของ รัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ประกอบกับการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง

/หรือข้อมูล...

- ๕ -

หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๐ บัญญัติให้เป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นกฎหมายเฉพาะที่มีผลใช้บังคับหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ฯ เป็นองค์กรของฝ่ายบริหาร จึงไม่อาจแทรกแซงหรือสั่งการต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้

การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และได้ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ฯ มาตรา ๑๒๐ ไม่อนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ฯ จึงเป็นการกระทำในฐานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มิใช่การกระทำในฐานหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว ถือเป็นเด็ดขาด จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ จัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามประเด็นดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑-๒๔/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๑ วินิจฉัยว่า

“รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๖ บัญญัติถึงอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง และลำดับชั้นศาลปกครองว่า มี ๒ ชั้น คือ ศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น และมี ๓ ชั้นด้วยก็ได้ คือ ศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ และศาลปกครองสูงสุด โดยเฉพาะ

/อำนาจ...

- ๖ -

อำนาจการพิจารณาพิพากษานั้น ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่าง
หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ใน
บังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแล
ของรัฐบาลด้วยกัน ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่า ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีที่เป็น
ข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วย
ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับ
บัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกัน ซึ่งเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการกระทำหรือการละเว้น
การกระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่
ของรัฐนั้น ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วย
ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้อง
รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ถ้าเป็นข้อพิพาทของ
หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ศาลปกครองจะ
ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.
๒๕๔๒ มาตรา ๓ ให้นับบทบัญญัติที่ว่าด้วยบทนิยาม คำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” หมายความว่า
กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค
ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่น
ของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนิน
กิจการทางปกครอง และคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า (๑) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง
คณะบุคคล หรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท
คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบ
ต่อบุคคล และ (๓) บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครอง หรือ

เจ้าหน้าที่...

- ๗ -

เจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๑) หรือ (๒) มาตรา ๕ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดประเภทของคดีที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้ และมาตรา ๔๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดสิทธิของบุคคลที่จะฟ้องคดีและขั้นตอนที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

มีข้อที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับคำนิยามตามมาตรา ๓ กล่าวว่า “หน่วยงานทางปกครอง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ฯลฯ และคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า (๑) ข้าราชการ พนักงาน ฯลฯ (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ฯลฯ (๓) บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๑) หรือ (๒) โดยคำนิยามทั้งสอง ไม่มีคำว่า จะต้องเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ทำให้ความหมายของคำว่า หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๔๒ มีความหมายรวมถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยหรือไม่ นั้น เห็นว่า การที่จะพิจารณาว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดจะอยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลหรือไม่ ต้องพิจารณาบทบัญญัติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ เป็นหลัก คำนิยามโดยคำทั้งสองตามมาตรา ๙ เป็นเพียงสารกำหนดความหมายให้ชัดเจนว่าหมายถึงลักษณะของส่วนราชการ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ประเภทใดบ้างที่จะต้องอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ซึ่งนอกจากจะกำหนดลักษณะขององค์กรแล้ว ยังกำหนดลักษณะของการใช้อำนาจด้วยว่าจะต้องเป็นการใช้อำนาจทางปกครองหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง หรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งเป็นลักษณะของการเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล อันเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดและให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ฯ ได้บัญญัติไว้ ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ ได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดชอบจากการกระทำหรือการละเว้น

/การกระทำ...

ที่ นร ๐๒๐๕/๑๖๘๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๔๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๓
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ คำนวณว่า ที่ นร ๐๔๐๓/๗๔๒๒ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓
๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. คำนวณว่า ที่ นร ๐๗๐๓/๑๒๒ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๓

ตามที่ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และพิจารณาให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามแนวทางข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวม ๕ ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ. ได้เสนอความเห็นมา เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ลงมติทราบรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามแนวทางข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้ง ๕ ข้อ โดยในข้อ ๒ ให้ตัดข้อความว่า “ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ” ออก

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๕๐๐๓๔๑

โทรสาร ๒๕๑๐๖๒๗

รายงานสรุป

การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๒๘ ในการสอดส่องดูแลให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ การเสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง หรือ กฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ การพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคลกรณีกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐว่าไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ และการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา โดยให้คณะกรรมการฯ จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสมแต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อรายงานให้คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญตามมาตรา ๒๘ ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ หลายประการ ได้ปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ พิจารณาเรื่องร้องเรียน และการเสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง รวมตลอดถึงการสอดส่องดูแลให้หน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ อย่างจริงจัง ทั้งนี้ การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยหน่วยงานของรัฐ มีจุดเริ่มต้นที่สำคัญจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๔๒-๒๕๔๓ ที่จะต้องเร่งรัดการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยจะต้องจัดให้มีโครงการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบการปฏิบัติในหน่วยงานให้ชัดเจน และเร่งรัดพัฒนาให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของประชาชน มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างกว้างขวางเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติโดยครบถ้วน ถูกต้องตามกฎหมาย การดำเนินงานในปี ๒๕๔๒ ในภาพรวมจึงถือเป็นปีแห่งการขยายฐานการรับรู้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทั้งในภาครัฐและประชาชน ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

๑.๑ การกำหนดแนวทางในการดำเนินการสำหรับหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

จากการติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ และการดำเนินงานทั่วไปในภาพรวมแล้ว พบว่าภายหลังที่มีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารออกไปแล้ว หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหลายแห่งมิได้เร่งรัดดำเนินการตามคำวินิจฉัยในเวลาอันควร และยังมีปัญหา

กรณีหน่วยงานของรัฐบางแห่งมิได้เร่งรัดดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการให้ข้อเท็จจริงแก่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประกอบการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนหรือเสนอคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ สาขาต่างๆ ประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของหน่วยงานของรัฐ เป็นเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายไม่บรรลุผลดีเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของการรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฯ นี้ได้ เพื่อเป็นการป้องกันรักษาสิทธิของประชาชนไม่ให้ถูกระทบ และให้หน่วยงานต่างๆ ได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติเป็นแบบแผนเดียวกัน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการสำหรับหน่วยงานของรัฐเพื่อถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ เห็นชอบเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติดังนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการซึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๒๘ ได้สอดส่องดูแล พบปัญหาในทางปฏิบัติ และให้คำปรึกษา แนะนำ หรือให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐแล้ว ต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยเร่งรัดดำเนินการเป็นกรณีด่วนที่สุด

(๒) เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการ (สขร.) ขอความร่วมมือ ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือ ในการเร่งรัดจัดส่งเอกสารหรือให้ข้อเท็จจริง

(๓) เมื่อมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบ

(๔) หากหน่วยงานของรัฐมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร หรือการให้ความร่วมมือกับสำนักงานฯ หรือ การปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ให้แจ้งเหตุผลต่อสำนักงานฯ โดยเร็ว หากไม่ปฏิบัติตามและไม่มีเหตุผลที่สมควรให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

๑.๒ การพิจารณาเรื่องร้องเรียน

มีเรื่องร้องเรียนมายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒) รวม ๑๑๓ เรื่อง ยุติแล้ว ๘๐ เรื่อง อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงานฯ ๓๓ เรื่อง ทั้งนี้ เรื่องที่ร้องเรียนมักจะเป็นเรื่องที่มีปัญหาในการปฏิบัติ เช่น มีความไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ ยากต่อการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐว่าจะจัดหาให้ประชาชนผู้ร้องขอได้อย่างไรหรือไม่ โดยเรื่องร้องเรียนทั้งหมดร้อยละ ๘๘ เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการที่หน่วยงานของรัฐไม่อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชน และการไม่จัดหาข้อมูลให้ตามที่ร้องขอ และร้อยละ ๑๒ เป็นการร้องขอความเป็นธรรม ซึ่งเป็นการร้องเรียนที่ไม่เข้าข่ายของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

หน่วยงานของรัฐที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด สามอันดับแรก คือ หน่วยงานราชการในส่วนภูมิภาคจำนวนร้อยละ ๒๔ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมาได้แก่หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนร้อยละ ๑๗ ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และสุขาภิบาล และทบวงมหาวิทยาลัยจำนวนร้อยละ ๑๗

๑.๓ การตราพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวง ในปี พ.ศ.๒๕๔๒ คณะกรรมการฯ ได้ออกประกาศระเบียบและกฎกระทรวงตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ จำนวน ๔ ฉบับ คือ

(๑) กฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อกำหนดระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๐(๒) ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนในเรื่องของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕

(๒) ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือ ขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามที่กำหนดในมาตรา ๙ วรรคสาม เพื่อให้การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน

(๓) ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วยอำนาจหน้าที่วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๓๘

(๔) ร่างระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. (อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป) ระเบียบดังกล่าว จะช่วยให้การพิจารณาคัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนทำได้โดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและง่ายต่อการตัดสินใจมากขึ้น ตามมาตรา ๑๖

๒. การดำเนินงานคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๒.๑ คณะกรรมการวินิจฉัยซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีมีทั้งหมดจำนวน ๕ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการวินิจฉัย ด้านต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ คณะกรรมการวินิจฉัย ด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ คณะกรรมการวินิจฉัย ด้านสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย คณะกรรมการวินิจฉัย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข และคณะกรรมการวินิจฉัย ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร แต่ในทางปฏิบัติมีเพียง ๒ คณะที่มีเรื่องอุทธรณ์นำเสนอเพื่อวินิจฉัย คือ คณะกรรมการวินิจฉัย สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินฯ และคณะกรรมการวินิจฉัย สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ และเนื่องจากการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์แต่ละเรื่องมีข้อมูลจำนวนมากตลอดจนต้องรับฟังข้อเท็จจริงจากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ทำให้คณะกรรมการวินิจฉัย ต้องมีภารกิจในการพิจารณามาก ดังนั้นคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เพิ่มเติมจำนวน ๔ คน และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ เพิ่มเติมจำนวน ๔ คน โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมนี้ได้คัดเลือกจากคณะกรรมการวินิจฉัยฯ อีก ๓ สาขา ที่ยังมีภารกิจไม่มากนัก ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒ ทั้งนี้มีเรื่องอุทธรณ์มายังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร (ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๒) รวม ๗๘ เรื่อง ในจำนวนนี้ จำนวนร้อยละ ๕๐ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน และจำนวนร้อยละ ๑๐ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์มากที่สุดสามอันดับแรก คือ หน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวนร้อยละ ๒๔ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รองลงมาคือหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน

ร้อยละ ๒๐ และหน่วยงานอิสระ จำนวนร้อยละ ๒๐ ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

๒.๒ เรื่องอุทธรณ์ทั้งหมดจำนวน ๗๘ เรื่องได้มีการนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้วจำนวน ๕๗ เรื่อง แยกเป็นเรื่องที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน จำนวน ๔๔ เรื่อง และคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ จำนวน ๘ เรื่อง โดยเรื่องอุทธรณ์ที่นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ นี้ จำนวนร้อยละ ๕๖ เป็นการอุทธรณ์เกี่ยวกับการขอข้อมูลผลการสอบสวนทางวินัย ร้อยละ ๒๓ เป็นการขอข้อมูลในเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนในขณะนั้นๆ เช่น ผลการสอบสวนการทุจริตในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข การประมูลซื้อขายสินทรัพย์ของ ปรส. เป็นต้น และร้อยละ ๒๑ เป็นการขอข้อมูลอื่นๆ เช่น สัญญาสัมปทาน และรายงานการประชุม ฯลฯ โดยเรื่องอุทธรณ์ที่เข้าสู่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ทั้ง ๕๗ เรื่อง คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยแล้ว ๓๘ เรื่อง มีมติยุติเรื่อง ๖ เรื่อง เนื่องจากผู้ร้องได้ขอลถอนเรื่องหรือนำเรื่องส่งฟ้องศาลแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จำนวน ๑๓ เรื่อง สำหรับเรื่องอุทธรณ์อีกจำนวน ๒๑ เรื่อง ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเกี่ยวกับเอกสาร และการเตรียมข้อเท็จจริงต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

๒.๓ กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นการรวมการที่ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรีได้ปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ตั้งใจเป็นอย่างยิ่ง แม้จะไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าเบี้ยประชุมในอัตราที่ต่ำเมื่อเทียบกับความรับผิดชอบก็ตาม เพราะการพิจารณาวินิจฉัยต้องดำเนินการโดยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูง และต้องทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นเสมือนองค์กรตุลาการ คำวินิจฉัยมีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ได้เสียของบุคคลต่างๆ มาก

๒.๔ ผลการวินิจฉัย เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่เน้น “การเปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ตลอดจนวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่ว่า “รัฐรู้อะไร ประชาชนรู้สิ่งนั้น” เป็นอย่างดี กล่าวคือ เรื่องอุทธรณ์ที่มีคำวินิจฉัยแล้วจำนวน ๓๘ เรื่อง ได้มีข้อวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ร้องอุทธรณ์จำนวน ๓๔ เรื่อง คิดเป็นประมาณร้อยละ ๘๐ ของเรื่องที่มีคำวินิจฉัยแล้วทั้งหมด เนื่องจากเหตุผลการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ เป็นการปฏิเสธที่ไม่เข้าลักษณะของข้อยกเว้นของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ และในบางครั้งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วพบว่า เหตุผลของหน่วยงานของรัฐที่ว่า การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อบุคคลอื่นหรือประเทศชาติโดยส่วนรวมนั้นไม่มีเหตุผลที่น่าเชื่อถือ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังไม่เข้าใจกฎหมายข้อมูลข่าวสาร อย่างชัดเจนเพียงพอ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังอาจยึดติดกับความคิดเดิมๆ ที่ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการไม่จำเป็นต้องให้ประชาชนได้รู้ หรือการเปิดเผยข้อมูลจะเป็นความเสี่ยงต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของตน

๒.๕ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่ผ่านมา มีกรณีศึกษาที่สำคัญที่เป็นเรื่องที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ และเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างมาก ๓ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีอุทธรณ์ของผู้ปกครองที่ขอให้เปิดเผยคะแนนและกระดาษคำตอบของนักเรียนที่สอบเข้าโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กรณีนี้ข้อมูลที่ขอให้เปิดเผยเป็นเรื่องที่สถาบันการศึกษาต่างๆ ไม่เคยมีการเปิดเผยมาก่อน และคณะกรรมการได้มีคำวินิจฉัยให้โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้ปกครองนักเรียนตามที่ร้องขอ ซึ่งในการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย นั้น โรงเรียนสาธิตฯ ได้พยายามตีความมติของคณะกรรมการวินิจฉัย จึงเปิดเผยข้อมูลในลักษณะที่จำกัดและสร้างเงื่อนไข จนเป็นเหตุให้มีการร้องเรียนเพิ่มเติมเข้ามาสู่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารและคณะกรรมการวินิจฉัย อีกโดยไม่จำเป็น กรณีดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหา ๒ ประการ คือ

(๑) หน่วยงานของรัฐยังไม่พร้อมที่จะให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชน ซึ่งเป็นสิทธิ และเจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญ กรณีนี้จึงเป็นบทเรียนสำคัญของการทำงานของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องเรียนรู้การปฏิบัติงานตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการให้ถูกต้องครบถ้วนและต้องตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานที่ต้องเป็นไปอย่างโปร่งใสพร้อมที่จะให้ประชาชนตรวจสอบได้ตลอดเวลา

(๒) เนื่องจากมติของคณะกรรมการวินิจฉัย ในเรื่องดังกล่าว จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวทางการปฏิบัติงานและบรรทัดฐานในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลคะแนนและกระดาษคำตอบการสอบแข่งขันของสถาบันการศึกษานั้นๆ ในอนาคต ดังนั้น การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถพิจารณาและมีข้อวินิจฉัยที่ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

กรณีที่ ๒ กรณีเปิดเผยข้อมูลการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) เกี่ยวกับการทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในกระทรวงสาธารณสุข มติของคณะกรรมการวินิจฉัย กำหนดให้ ป.ป.ป.เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ขอทั้งหมดนั้น ได้มีคำวิพากษ์วิจารณ์ถึงความเหมาะสมและผลกระทบที่มีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องมาก โดยเฉพาะพยานบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ป.ได้กล่าวอ้างถึงในผลการสอบสวน รวมทั้งความขัดแย้งระหว่างกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ กฎหมายของ ป.ป.ป. และกฎหมายข้อมูลข่าวสารปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นอีกในอนาคต กล่าวคือ

(๑) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ต้องมีการประสานและหารือกันอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลและผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูล เพื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะได้ประมวลข้อเท็จจริงและความเห็นเสนอคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาได้อย่างรอบด้านและครบถ้วน

(๒) การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องมีรายละเอียดและขั้นตอนที่ชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการสามารถพิจารณาเรื่องได้รอบคอบและถี่ถ้วน โดยเฉพาะในส่วนของข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาจำเป็นต้องมีมากพอ และมีกระบวนการพิจารณาเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

กรณีที่ ๓ กรณีการให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำเนาสัญญาซื้อขายสินค้าหรือธุรกิจที่ทำขึ้นระหว่างองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) กับบริษัท โกลด์แมนซาคส์(เอเชีย) จำกัด ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ แต่ ปรส. ยังคงมิได้ดำเนินการ

เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยอ้างถึงสัญญาที่ทำไว้กับบริษัท โกลด์แมนซาคส์(เอเชีย) จำกัด ว่าการเปิดเผยจะต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญาก่อน ในกรณีนี้จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาดำเนินการต่อไป คือ

(๑) การหามาตรการในการบังคับการให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

(๒) การให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาทบทวนแนวทางการจัดทำสัญญาต่างๆ เพื่อให้สามารถเปิดเผยให้สาธารณชนทราบเป็นการแสดงถึงความมีประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการดำเนินการ

(๓) ระบบข้อมูลและการวิเคราะห์ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ต้องละเอียดรอบคอบถูกต้อง และมีความชัดเจนเพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ดังนั้นการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้มีความสามารถที่จะสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการวินิจฉัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ภายใต้ แนวนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๑ การสัมมนาและฝึกอบรม สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีการประสานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนเพื่อจัดให้มีโครงการสัมมนาและฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ โดยจัดให้มีการดำเนินการในโครงการต่างๆ คือ โครงการประชุมชี้แจงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ต่อผู้นำท้องถิ่น โครงการสัมมนาบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ โครงการฝึกอบรมนิติกรประจำหน่วยงานของรัฐ โครงการสัมมนาในส่วนภูมิภาคสำหรับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ และโครงการพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน นอกจากนี้ยังจัดหาวิทยากรไปบรรยายให้ความรู้แก่หน่วยงานของรัฐที่ขอความร่วมมือมาด้วย

๓.๒ การประชาสัมพันธ์ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนมองเห็นประโยชน์ของกฎหมาย ส่งเสริมให้ประชาชนใช้สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดในกฎหมายโดยสื่อมวลชนทุกแขนง ทั้งทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ การจัดทำจดหมายข่าว แผ่นพับ โปสเตอร์และสติ๊กเกอร์แจกจ่ายประชาสัมพันธ์เป็นการทั่วไป

นอกจากนี้ ยังได้ร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ เช่น สมาคมส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน คณะกรรมการณรงค์เพื่อประชาธิปไตย และกลุ่มสมาคม ชมรมอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นองค์กรที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่การใช้สิทธิของประชาชนได้ โดยได้มีการร่วมกันจัดสัมมนา อภิปรายและแลกเปลี่ยนความเห็นระหว่างกัน อันเป็นช่องทางที่สำคัญช่องทางหนึ่งในการสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์สู่ภาคประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓ การปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายฯ อย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ตามพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้มีแนวทางการดำเนินงาน การบริหารหลักสูตรเนื้อหา และวิธีการนำเสนอในการฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐานสามารถขยายผลในการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายที่ต้องออกตามพระราชบัญญัติฯ และ การส่งกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เข้าร่วม

ประชุมสัมมนานานาชาติในต่างประเทศ เป็นต้น

๓.๔ การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร ในปี ๒๕๔๑ ได้ว่าจ้างศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศปี ๒๕๔๒-๒๕๔๔ เพื่อสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารให้สามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การดำเนินการตามแผนแม่บทที่วางไว้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ในปี ๒๕๔๒ จึงได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษามาออกแบบระบบ Website ระบบ Internet และ E-mail ระบบบริหารงานเอกสารด้วยคอมพิวเตอร์ และระบบประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์อัตโนมัติ ซึ่งจะเริ่มนำมาใช้ได้ ในต้นปี ๒๕๔๓ ซึ่งจะทำให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของบุคคลทั่วไปทำได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น

๓.๕ การติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ

จากการได้ติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ของหน่วยงานของรัฐ ในปี ๒๕๔๒ ปรากฏว่ามีหน่วยงานในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และรัฐวิสาหกิจได้รายงานผลการปฏิบัติมา ยังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแล้วจำนวน ๒๔๗ หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๔ ของจำนวนหน่วยงานในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและรัฐวิสาหกิจซึ่งมีทั้งสิ้นรวม ๑,๑๗๒ แห่ง ซึ่งยังมีได้รวมหน่วยงานในส่วนท้องถิ่นอีก ๗,๖๐๓ แห่ง ที่ยังไม่มีรายงานผลความคืบหน้าของการดำเนินงานมาให้ทราบแต่อย่างใด โดยที่ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หน่วยงานของรัฐมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ทั้งในด้านของการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและเป็นการรับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการของประชาชน เฉพาะอย่างยิ่งเป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฯ ที่สนับสนุนให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางการเมืองในการแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและการดำเนินงานของรัฐ นอกจากนี้ยังเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่ กระบวนการสร้างความโปร่งใสของรัฐและนโยบายปฏิรูปการเมือง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้ นำเสนอแนวทางและวิธีการติดตามประเมินผลและการกำหนดให้มีองค์กรช่วยสนับสนุนการติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เห็นชอบตามที่เสนอโดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ให้กระทรวง ทบวง กรมมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติและ รายงานโดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปีละ ๒ ครั้ง ภายในเดือนเมษายนและตุลาคมของทุกปี

(๒) ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดและติดตามประเมินผล การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานของรัฐ โดยให้กำหนดเป็นประเด็นการตรวจราชการในแผนการ ตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

(๓) ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัด และติดตาม ประเมินผลการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานในสังกัด โดยให้พิจารณามอบหมายผู้ตรวจราชการของส่วนราชการ ระดับกระทรวง และผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้รับผิดชอบ

(๔) ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง เป็นผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติฯ ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

การติดตามและรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ดังกล่าว จะเป็น

มาตรการสำคัญในการติดตาม และกำกับให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและเฝ้าระวังการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติ เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในการส่งเสริมสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมในที่สุด

๔. ปัญหาในการปฏิบัติงาน

จากการรวบรวมประเด็นปัญหาข้อขัดถาม ความเห็นของคณะกรรมการฯ และข้อคิดเห็นของนักวิชาการ รวมทั้งมุมมองของสื่อมวลชนที่สะท้อนออกมาในหน้าหนังสือพิมพ์หรือสื่อต่างๆ สรุปเป็นภาพรวมปัญหาการปฏิบัติงานในปี พ.ศ.๒๕๕๒ ได้ ดังนี้

๔.๑ ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญและแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติ

(๑) ในส่วนของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ ยังคงขาดความรู้ในสาระสำคัญของกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิและประโยชน์ของกฎหมาย ขั้นตอนการใช้สิทธิในการขอข้อมูลฯ ตลอดจนสิทธิของตนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

(๒) ในส่วนของผู้บริหารในหน่วยงานของรัฐ ยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในสาระสำคัญของกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๓) ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ มีปัญหาด้านทัศนคติที่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญ คิดว่าเป็นภาระไม่อยากปฏิบัติหรือให้บริการ บางกรณีขาดความเข้าใจ กลัวผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายรวมทั้งขาดทักษะในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในเรื่องกระบวนการและวิธีการใช้ดุลพินิจตามกฎหมาย

๔.๒ ปัญหาการปฏิบัติในหน่วยงานของรัฐ

(๑) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นภารกิจใหม่ที่หน่วยงานต้องปฏิบัติโดยมีข้อจำกัดในเรื่องบุคลากรและงบประมาณ จึงอาจจะคาดหวังเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหน่วยงานในการปฏิบัติในระยะแรกได้ยาก

(๒) การมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในหลายหน่วยงานเป็นไปอย่างไม่เหมาะสม เช่น มอบให้บุคลากรที่ด้อยประสิทธิภาพ ขาดความรู้ ความเข้าใจหรือขาดความสนใจให้เป็นผู้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมาย

(๓) การมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติมีความหลากหลาย เช่น การมอบหมายภารกิจแก่นิติกร เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ทำให้การปฏิบัติและการใช้ดุลพินิจมีพื้นฐานวิชาชีพที่ต่างกันและไม่มีมาตรฐาน

๔.๓ ปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๑) ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านธุรการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาต่างๆ ยังมีอัตรากำลังบุคลากรน้อยไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่างยิ่ง อัตรากำลังในฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ที่ต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ต้องติดต่อประสานงาน

กับหน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์และผู้อุทธรณ์ รวมทั้งต้องจัดทำความเห็นทางวิชาการ ข้อกฎหมาย เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ส่งผลให้การพิจารณาวินิจฉัยในบางกรณีเป็นไปด้วยความล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความจำเป็นของผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องเรียนได้รวดเร็วเท่าที่ควร

(๒) ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ยังเป็นไปในลักษณะเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ เช่น การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม การศึกษายกกว้างประกาศกฎกระทรวง ที่จะต้องออกตามที่กฎหมายกำหนด แต่การศึกษาระเบียบของกฎหมายในแง่มุมต่างๆ อย่างรอบด้าน การทำวิจัย การศึกษาระบบกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติเปรียบเทียบกับต่างประเทศ ในเรื่องสำคัญเฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ยังไม่ได้รับการหยิบยกขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องกำลังบุคลากรและข้อจำกัดเกี่ยวกับแวดวงนักวิชาการ นักกฎหมายมหาชนที่สนใจในเรื่องเฉพาะต่างๆ ยังมีน้อยและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงทางปฏิบัติที่เป็นเรื่องกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องให้ความสนใจยังมีน้อยไม่ชัดเจน

(๓) ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ความรู้ เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีความจำกัดในการดำเนินงาน ทำให้การดำเนินงานยังไม่สามารถขยายหรือพัฒนาได้ในอัตราที่รวดเร็ว

(๔) ปัญหาการประสานงานหน่วยงานของรัฐที่มีจำนวนมากถึงประมาณ ๘,๗๗๕ แห่ง และมีลักษณะงานในความรับผิดชอบแตกต่างกันต้องประสานกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นหน่วยงานศูนย์กลางการปฏิบัติในทุกด้าน ระดับของหน่วยงานเป็นหน่วยงานระดับกอง มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งสำนักงานเพียง ๑๔ อัตรา อาจไม่เหมาะสม และไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน

๕. การแก้ไขปัญหา และแนวทางดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปี ๒๕๕๓

๕.๑ การเร่งส่งเสริมและพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์และแนวทางการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติฯ

(๑) การประสานให้หน่วยงานของรัฐจัดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติและทักษะ โดยเน้นสาระสำคัญในแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น กลุ่มผู้บริหารงานในหน่วยงาน นิติกร เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ และผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น เฉพาะอย่างยิ่งควรกระตุ้นให้ผู้บริหารในทุกองค์กรให้ความสนใจและมีความรู้ในเรื่องพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะให้เกิดความรู้สึกว่าพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานและต่อประเทศชาติโดยรวม

(๒) การกำหนดนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประชาสัมพันธ์เปิดตัวในเนวราบมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจถึงสาระสำคัญจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ โดยการจัดทำหนังสือเผยแพร่อธิบายสาระสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นเรื่องๆ ให้ประชาชนเข้าใจได้ง่าย

(๓) การดำเนินงานในการขยายฐานความรู้จะต้องมีการเพิ่มวิทยากรให้มากขึ้น โดยให้สำนักงาน

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ ดำเนินการให้เกิดการขยายตัวของวิทยาการในองค์การทั่วไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น และสร้างวิทยาการประจำหน่วยงานให้ได้

(๔) การให้ความสำคัญในการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีปัญหาว่าเคยจัดสัมมนาแล้วแต่สื่อมวลชนไม่ค่อยให้ความสนใจมากนักก็จำเป็นที่จะต้องกระตุ้นต่อไป รวมทั้งจะได้ดำเนินการในแนวทางอื่นๆ ที่ทำได้ในส่วนของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร เช่น การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนทุกครั้ง ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องอธิบายเหตุผลตามกฎหมายประกอบด้วย ซึ่งจะเป็นการให้การศึกษาในทางอ้อมแก่สื่อมวลชนนั้นๆ การเน้นย้ำอย่างสม่ำเสมอจะช่วยกระตุ้นสื่อมวลชนได้ดี

(๕) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญ เพราะเป็นบันไดขั้นแรกของการเกิดประชาธิปไตยอย่างแท้จริง จึงน่าจะสอดแทรกความรู้เรื่องนี้ไปไว้ในหลักสูตรการพัฒนาของข้าราชการทุกระดับ เฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหาร จำเป็นต้องเข้าใจการปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐและสามารถบริหารหน่วยงานให้เป็นไปตามกฎหมายได้

๔.๒ ด้านการปรับปรุงระบบการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลของหน่วยงานของรัฐ

(๑) ดำเนินการให้มีการปฏิรูประบบงานสารบรรณของหน่วยราชการต่างๆ ให้เป็นระบบและอ้างอิงทั่วถึงกันได้ทั่วประเทศให้เอื้อต่อการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ สำหรับในหน่วยงานแต่ละแห่งอาจจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันเพื่อดูว่าข้อมูลใดที่เจ้าหน้าที่สามารถเปิดเผยได้เลยโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบ ข้อมูลประเภทไหน จำนวนเท่าใดที่ต้องเสนอผู้มีอำนาจในการพิจารณา ก่อนเปิดเผย ฯลฯ

(๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำมาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐและเป็นมาตรฐานแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

(๓) ให้มีการกำหนดขั้นตอน วิธีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้การติดตามประเมินผลให้ประเมินผลทั้งจากภายในองค์กร และจากภายนอก เช่น ความเข้าใจและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ. ของเจ้าหน้าที่ตลอดจนความพึงพอใจหรือปัญหาในการให้บริการของประชาชน ฯลฯ และให้ทุกหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงข้อเท็จจริงการดำเนินการไปเป็นพื้นฐานในการปรับแก้ ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

(๔) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องวางแนวทางพัฒนาระบบสอดส่อง คุนแล การออกตรวจและการรายงานการบริการ การเปิดเผยและการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐมายังคณะกรรมการให้ชัดเจน กำหนดแนวทางประสานงานกับผู้ตรวจราชการ และกำหนดให้ผู้ตรวจราชการให้ความร่วมมือในการสอดส่องคุนแลการปฏิบัติตามกฎหมาย

๔.๓ ด้านการปรับปรุงและการพัฒนาการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำเป็นต้องเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงจึงจะสามารถปฏิบัติงานตอบสนองเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่ามกลางปัญหาที่เกิดขึ้นจริง และปริมาณคุณภาพงานที่เพิ่มขึ้นควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณและอัตรากำลังบุคลากรที่เหมาะสม รวมทั้งต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของสำนักงานฯ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงาน และเป็นกรอบในการติดตามประเมินผลการทำงานด้วย ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการฯ จะต้องมีการรายงานความคืบหน้าของแต่ละแผนเป็นระยะๆ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารทราบ เพื่อให้สามารถประเมินผลการดำเนินงาน

และสามารถให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน

สำหรับในปี พ.ศ.๒๕๕๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มุ่งการ “พัฒนาศักยภาพองค์กร” ให้สามารถรองรับหรือสนองตอบต่อการดำเนินงานทุกด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการติดตามประเมินผลและการสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ อย่างใกล้ชิดเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกระดับมีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารราชการอย่างเป็นรูปธรรม

๖. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๖.๑ กำชับหน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้เร่งรัดการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายและการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อประชาชนตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยเคร่งครัด

๖.๒ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นองค์กรที่สามารถปฏิบัติงานตอบสนองเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในทุกๆ ด้านอย่างแท้จริง จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ อัตราค่าจ้าง และการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน

๖.๓ ให้กรรมการผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้แทนโดยตำแหน่งถูกต้องตามกฎหมาย ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เพื่อให้การดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

๖.๔ เพื่อให้การพัฒนางานข้อมูลข่าวสารดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ให้สำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง พิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนางานบริหารข้อมูลข่าวสารงานสารบรรณให้เป็นระบบและอ้างอิงทั่วถึงกันได้ทั่วประเทศ

๖.๕ ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนวางระบบการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้น เลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไปโดยให้คำนึงถึงการพัฒนาความรู้ และความสามารถด้านการบริหารงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาหลักเกณฑ์การสอบแข่งขันบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนิติกร ต้องผ่านการทดสอบความรู้วิชากฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ในฐานะเป็นวิชาบังคับควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินด้วย

๗. มติคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ลงมติรับทราบรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามแนวทางข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้ง ๕ ข้อ (ข้อ ๖.๑-๖.๕) โดยในข้อ ๒ (ข้อ ๖.๒) ให้ตัดข้อความว่า “ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ” ออก